Годишен доклад за наблюдение на изпълнението през 2023 г. на План за интегрирано развитие на Община Търговище (2021 – 2027г.)

ПРОЕКТ!

Съдържание

ВЪВЕДЕНИЕ 5

I. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПИРО И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНИТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ В ОБЩИНАТА 7

II. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПИРО ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ 20

III. ДЕЙСТВИЯ, ПРЕДПРИЕТИ ОТ КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ С ЦЕЛ ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА 29

IV. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПИРО С РАЗМЕРА НА УСВОЕНИТЕ СРЕДСТВА ЗА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД И ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ТЯХНОТО ФИНАНСИРАНЕ 37

V. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО 84

Списък на използваните съкращения

Съкращение	Описание
АДБФП	Административен договор за безвъзмездна финансова помощ
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ДБТ	Дирекция „Бюро по труда“
ДЦПДУТС	Дневен център за подкрепа на деца с увреждания
ДГ	Детска градина
ДЯ	Детска ясла
ЕЕ	Енергийна ефективност
ЕС	Европейски съюз
ЕПДЕУ	Единния портал за достъп до електронни административни услуги
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЗДБРБ	Закон за държавния бюджет на Република България
ЗЛП	Закон за личната помощ
ЗРР	Закон за регионалното развитие
ЗСУ	Закон за социалните услуги
ЗХУ	Закон за хората с увреждания
ИКТ	Информационни и комуникационни технологии
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България
ИТИ	Интегрирани териториални инвестиции
ИТСР	Интегрирана териториална стратегия за развитие
КЗСУ	Комплексът за здравно-социални услуги
КИТИ	Концепция за интегрирани териториални инвестиции
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОН	Министерство на образованието и науката
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МСП	Малки и средни предприятия
МЦ	Младежки център
НП	Национална програма
НПВУ	Национален план за възстановяване и устойчивост
НПО	Неправителствени организации
НСИ	Национален статистически институт
ОДК	Обединен детски комплекс
ОПДУ	Оперативна програма „Добро управление“ 2014 - 2020
ОПИК	Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г.
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г.
ОПРР	Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 г.

ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г.
ОП	Общинско предприятие
ОУ	Основно училище
ПГ	Професионална гимназия
ПИ	Поземлен имот
ПИРО	План за интегрирано развитие на община
ПМДР	Програма за морско дело и рибарство
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ПРР	Програма „Развитие на регионите“ 2021 - 2027
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ПРЧР	Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021 - 2027
ППЗРР	Правилник за прилагане на Закона за регионалното развитие
ПЧП	Публично – частно партньорство
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите за опазване на околната среда
РИМ	Регионален исторически музей
РПИП	Регионално Прединвестиционно Проучване
РСР	Регионален съвет за развитие
СИР	Североизточен регион
СМР	Строително – ремонтни дейности
СМП	Спешна медицинска помощ
СУ	Средно училище
УО	Управляващ орган
УПИ	Урегулиран поземлен имот
ФЕЦ	Фотоволтаична централа
ФК	Футболен клуб
ЦСМП	Център за спешна медицинска помощ
ЦПЛР	Център за подкрепа на личностно развитие

Списък на таблиците в текста

Таблица №	Описание
Таблица 1.	Брой жители по населени места в община Търговище за период 2020-2022г.
Таблица 2.	Население по възраст в община Търговище към 31.12.2022 г.
Таблица 3.	Трудови мигранти по направление на миграцията в Община Търговище
Таблица 4.	Лечебни заведения в община Търговище
Таблица 5.	Медицински персонал и население на един лекар в община Търговище
Таблица 6.	Индикатори за резултат

Таблица 7. Финансово изпълнение на ПИРО Търговище през 2023г.

Списък на фигурите в текста

Фигура №	Описание
Фигура 1.	Динамика на населението на ниво област Търговище и община Търговище, за периода 2020 – 2022г.
Фигура 2.	Динамика на населението на град/села в община Търговище, за периода 2020 – 2022г.
Фигура 3.	Разпределение на населението в община Търговище по населени места, 2022г.
Фигура 4.	Население под, във и над трудоспособна възраст в Община Търговище за периода 2020-2022г.
Фигура 5.	Население по населени места под, във и над трудоспособна възраст в община Търговище за периода 2020-2022г.
Фигура 6.	Естествен прираст на населението на община Търговище за периода 2020-2022г. (брой)
Фигура 7.	Механичен прираст на населението на община Търговище за периода 2020-2022г. (брой)
Фигура 8.	Места и деца в детските градини в община Търговище
Фигура 9.	Стратегическа рамка на ПИРО на Община Търговище за периода 2021-2027г.
Фигура 10.	Технически напредък на проектите в Приоритет 1 през 2023 г.
Фигура 11.	Технически напредък на проектите в Приоритет 2 през 2023 г.
Фигура 12.	Технически напредък на проектите в Приоритет 3 през 2023 г.
Фигура 13.	Технически напредък на проектите в Приоритет 4 през 2023 г.
Фигура 14.	Технически напредък на проектите в Приоритет 5 през 2023 г.
Фигура 15.	Технически напредък на проектите в Приоритет 6 през 2023г.
Фигура 16.	Технически напредък на проектите в Приоритет 7 през 2023г.
Фигура 17.	Разпределение на финансовите ресурси по източници общо за ПИРО за 2023г.
Фигура 18.	Разпределение на финансовите ресурси по източници и по стратегически цели за 2023 г. (хил.лв.)

ВЪВЕДЕНИЕ

Планът за интегрирано развитие на Община Търговище за периода 2021-2027 г. (ПИРО) е приет с Решение № 1 на Общинския съвет от 25.11.2021 г. Допълнение на План за интегрирано развитие на Община Търговище 2021-2027г. е прието с Решение № 2 на общинския съвет по Протокол № 35 от 31.03.2022 г. Програмата за реализация на ПИРО е актуализирана с Решение №19 на Общинския съвет от 26.09.2023 г. с цел включване на нови мерки, дейности, проекти и източници на финансиране за устойчива градска мобилност. Той е разработен, съгласно Закона за регионално развитие (ЗРР), Правилника за прилагане на закона за регионалното развитие (ППЗРР) и Методически указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г. на Министерство на регионалното развитие и благоустройство (МРРБ).

ПИРО е основният стратегически документ за управление през следващите години и определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на Община Търговище. Пространственият обхват на ПИРО включва цялата територия на общината, общо 52 населени места – административния център град Търговище и 51 села. ПИРО обвързва предимствата и потенциала за развитие на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети, свързани общо от стремежа към по-висок жизнен стандарт на хората в общината и устойчиво развитие на територията и връзките ѝ с други общини в съответствие с Интегрираната териториална стратегия за развитие (ИТСР) на Североизточен район за планиране от ниво 2. Съгласно чл. 13, ал.2 от ЗРР ПИРО на община Търговище осигурява пространствена, времева и фактическа координация и интеграция на различни политики и планови ресурси за постигане на дефинираните цели за трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на община Търговище

Нормативно основание за изготвяне на Годишен доклад за наблюдение: Структурата на настоящият Годишен доклад е в съответствие с разпоредбите на Правилника за прилагане на закона за регионалното развитие[1], чл. 72. (8) и съдържа информация за:

В Раздел I. Общите условия за изпълнение на плана за интегрирано развитие на общината и в частност промените в социално-икономическите условия в общината;

В Раздел II. Постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината въз основа на индикаторите за наблюдение;

[1] Приет с ПМС № 183 от 04.08.2020 г., Обн. ДВ. бр.70 от 7 Август 2020г.

В Раздел III. Действията, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината, в т. ч.:

а) мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни;

б) преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на плана за интегрирано развитие на общината през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;

в) мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана за интегрирано развитие на общината;

г) мерките за постигане на необходимото съответствие на плана за интегрирано развитие на общината със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени;

д) мерките за прилагане принципа на партньорство;

е) резултатите от извършени оценки към края на съответната година;

В Раздел IV. Изпълнението на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината с размера на усвоените средства за отчетния период и източниците на тяхното финансиране;

В Раздел V. Заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението на плана за интегрирано развитие на общината.

Осъществяването на наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО цели осигуряването на ефективно изпълнение на плана, с оглед постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти.

Предмет на наблюдението и оценката е изпълнението на целите и приоритетите на плана на основата на резултатите от подготовката и изпълнението на мерките и проектите, включени в Програмата за реализация на плана и на база на определените индикатори за наблюдение и оценка.

Съгласно чл. 23. (4) от ЗРР, Кметът на общината представя годишен доклад за наблюдение на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на общината за одобряване от общинския съвет. Общинският съвет одобрява годишните доклади за наблюдение на изпълнението на ПИРО по предложение на кмета на общината, съгл. чл.24 (4) от ЗРР.

След приемането на доклада той се публикува на сайта на Общината и се предприемат действия за осигуряване на неговата публичност и достъпност от всички заинтересовани лица.

Етапи, методи и източници на информация: Настоящият доклад в хронологичен ред е вторият документ, който е изготвен за периода от приемане на ПИРО. През 2022г. е изготвен годишен доклад за отчитане на напредъка през 2021г. Годишният доклад за наблюдение на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на Община Търговище (ПИРО) представя резултатите от неговото изпълнение за периода **01.01.2023 – 31.12.2023г.**

При изготвяне на Годишния доклад са използвани следните методи: наблюдение за събиране на данни и информация; проучване на документи, информация и данни от различни източници; описание на факти, данни, резултати, констатации, препоръки и изводи; анализ на базовата входяща информация и данни и обобщение на резултатите за нивото на изпълнение на ПИРО; оценка степента на изпълнение, степента на постигане на заложените цели, ефективност и ефикасност на използваните ресурси; сравнение на данни, факти, показатели и резултати за формулиране на изводи и препоръки.

За изпълнение на горепосочените задачи са използвани следните източници на информация: План за интегрирано развитие на Община Търговище; Справки и данни от Националния статистически институт; Агенция по заетостта и др.; Годишни отчета на кмета на Община Търговище за изпълнение на Програмата за управление през мандата 2019 -2023 г. за 2021, 2022 и за мандата; Годишни доклади за наблюдение на изпълнението на ПИРО за 2022г. и 2023г.; Разчети за финансиране на капиталовите разходи на Община Търговище за 2021г., 2022г., 2023г.; Информация от ИСУН за подадените, изпълнявани, прекратени и изпълнени проекти, съфинансирани от Европейските фондове; Справки от общинска администрация и Общински съвет – Търговище; Различни стратегически и секторни документи на общинско и областно ниво.

I. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПИРО И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНИТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ В ОБЩИНАТА

През 2023г. работата в областта на общинското развитие е насочена към изпълнение на основни дейности, в рамките на обективните възможности, създаващи условия за нормално функциониране на обществения живот - поддържането на съществуваща техническа инфраструктура; целесъобразното инвестиране на европейски и общински ресурс в социалната инфраструктура; поддържането и надграждането на съществуващите информационни системи, което да осигурява максимална ефективност на административното обслужване и повишава достъпността до услугите за гражданите и бизнеса.

Въпреки негативните ефекти от общото състояние на външната среда - засилването на глобалното геополитическо напрежение, инфлация, забавена икономическа активност, природни катаклизми, следва да се отчете положителни аспекти в национален план: продължаващи ръст на възнагражденията, технологична и структурната трансформация на индустрията, в т.ч. промените във веригите на доставки, както и навлизането на дигиталните услуги във всички сфери на живота. Човешкият капитал и профилът на работната сила продължават да бъдат ключови за икономиката.

Политическата нестабилност, икономическа криза и епидемичната обстановка в страната са ограничителните фактори за развитието на бизнеса. Въпреки това през 2023 г. се отчита реализирането на значителен брой общински проекти и дейности, насочени към подобряване състоянието на населените места, изграждане на съвременна инфраструктура, повишено качество на предоставяните социални услуги, по-добро образование и по-чиста околна среда. И през 2023г. основните финансови ресурси са насочени към дейности за намаляване на негативния ефект в най-уязвимите сфери - социални услуги и образователни институции.

В Община Търговище изпълнението на ПИРО се извършва при спазване принципите за законосъобразност, прозрачност и публичност, защита на обществените интереси, ефективно и целесъобразно използване на финансовия ресурс, включително за покриване на извънредните и непредвидени разходи. При анализиране и проследяване на условията за изпълнение на ПИРО в настоящия Годишен отчетен доклад са отразени настъпилите промени в условията на живот, оказващи пряко въздействие върху социално-икономическото развитие на Община Търговище.

През 2023 г.. Община Търговище продължи да изпълнява проектите по сключените договори за безвъзмездна финансова помощ, за да може да бъдат реализирани и приключени в рамките на договореното. Ускоряване на строителство по изграждане на обектите ще се осъществи през 2024 г.

ДЕМОГРАФСКО РАЗВИТИЕ

Демографската ситуация в община Търговище следва тенденцията на намаляване на населението в цялата страна. Към 31.12.2022г. по данни на НСИ населението на община Търговище е 48 302 души, които формират 50,20% от жителите на областта – 96 201 души, 5,86 % от населението на Североизточен район от ниво 2 (823884 души) и 0,75% от това на национално ниво (6 447 710 души).

Фигура 1. Динамика на населението на ниво област Търговище и община Търговище, за периода 2020 – 2022г.[2]

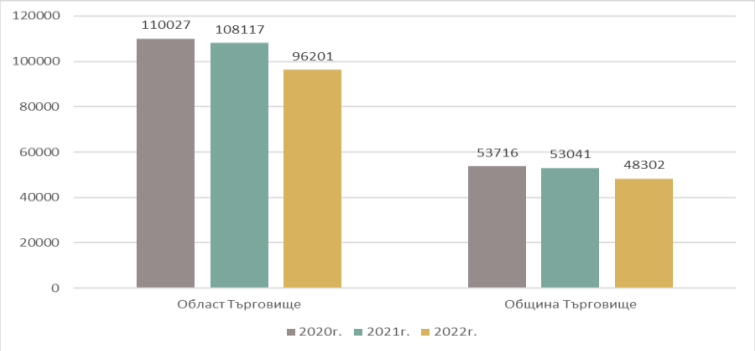

Фигура 2. Динамика на населението на град/села в община Търговище, за периода 2020 – 2022г.

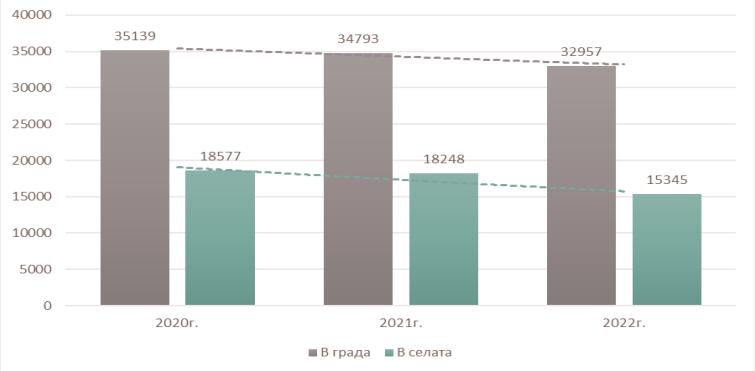

Фигура 3. Разпределение на населението в община Търговище по населени места, 2022г.

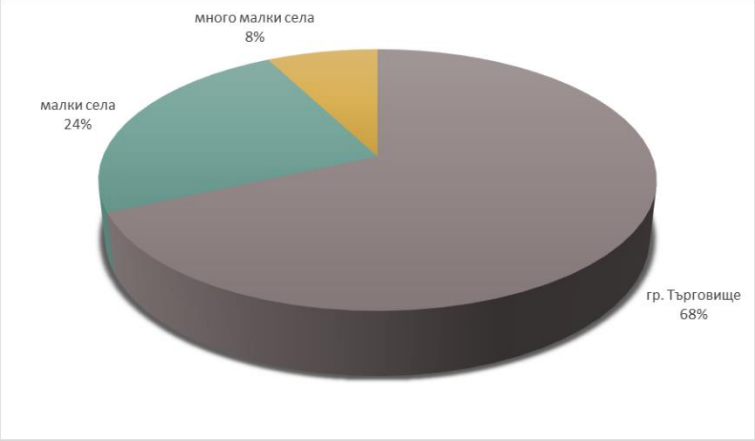

По брой на населението общината се нарежда на първо място сред общините в областта. През 2022г. се запазва тенденцията за намаляване на населението, както на ниво област, така и на ниво община спрямо 2020г. В сравнение с 2020г. населението на община Търговище е намаляло с 10%, докато населението в областта е намаляло с 12,57%. В общинския център гр. Търговище е концентрирано над 68,23% от населението, което през 2022г., наброява 32 957 жители, като се отчита намаляване спрямо 2020г. с 6,21%. Обезлюдяването на селата е с близо три пъти по-бързи темпове, като за периода 2020г. – 2022г. населението е намаляло със 17,40%. След общинския център гр. Търговище, най-населени са с. Баячево, с. Вардун, с. Голямо ново, с. Кралево, с. Лиляк, с. Стража, като при всички се наблюдава силен интензитет на намаляване броя на жителите между 12-26%.

[2] Източник: НСИ

Изключение прави с. Стража при което се отчита 1,12% спад в броя на населението в резултат на близкото отстояние и добрата свързаност с областния център.

В 26 малки села живее едва 24% от населението, а 25 много малки села се обитават от 8% от населението. Най-малкото село е Горна Кабда, в което към 2022г. живеят 29 души. Няма села застрашени от пълно обезлюдяване. Урбанистичната класификация на община Търговище включва 52 населени места – един град Търговище и 51 села, разпределени в следните категории.

- ⇒ 1 среден град (с население от 30 хил. до 100 хил. жители) – град Търговище;
- ⇒ 26 малки села (от 250 до 1000 жители) – с. Баячево, с. Буйново, с. Буховци, с. Вардун, с. Васил Левски, с. Голямо ново, с. Голямо Соколово, с. Давидово, с. Драгановец, с. Дралфа, с. Дългач, с. Здравец, с. Кралево, с. Лиляк, с. Ловец, с. Макариополско, с. Маково, с. Надарево, с. Овчарово, с. Подгорица, с. Преселец, с. Пробуда, с. Разбойна, с. Руец, с. Стража, с. Черковна.
- ⇒ 25 много малки села (до 250 жители) – с. Алваново, с. Александрово, с. Бистра, с. Божурка, с. Братово, с. Горна Кабда, с. Копрец, с. Кошничари, с. Кръшно, с. Миладиновци, с. Мировец, с. Момино, с. Осен, с. Острец, с. Пайдушко, с. Певец, с. Пресиян, с. Пресяк, с. Пролаз, с. Ралица, с. Росина, с. Съединение, с. Твърдинци, с. Търновца, с. Цветница.

Таблица 1. Брой жители по населени места в община Търговище за период 2020-2022г.[3]

Населено място	2020	2021	2022	Промяна 2022/ 2020г.
гр. Търговище	35139	34793	32957	-6,21
с. Алваново	158	158	194	22,78
с. Александрово	212	209	175	-17,45
с. Баячево	756	723	577	-23,68
с. Бистра	161	167	169	4,97
с. Божурка	255	248	189	-25,88
с. Братово	203	194	165	-18,72
с. Буйново	439	434	322	-26,65
с. Буховци	587	574	397	-32,37
с. Вардун	905	901	669	-26,08
с. Васил Левски	377	366	297	-21,22
с. Голямо ново	943	936	744	-21,10
с. Голямо Соколово	421	410	331	-21,38
с. Горна Кабда	17	18	29	70,59
с. Давидово	388	380	361	-6,96
с. Драгановец	413	415	314	-23,97
с. Дралфа	365	351	304	-16,71
с. Дългач	451	443	421	-6,65
с. Здравец	284	291	272	-4,23
с. Копрец	179	162	141	-21,23

[3] Източник: НСИ

Населено място	2020	2021	2022	Промяна 2022/ 2020г.
с. Кошничари	86	89	97	12,79
с. Кралево	836	801	734	-12,20
с. Кръшно	232	227	189	-18,53
с. Лиляк	1015	1011	842	-17,04
с. Ловец	415	408	290	-30,12
с. Макариополско	587	589	486	-17,21
с. Маково	236	239	252	6,78
с. Миладиновци	158	150	155	-1,90
с. Мировец	89	83	75	-15,73
с. Момино	216	206	196	-9,26
с. Надарево	392	383	401	2,30
с. Овчарово	545	539	481	-11,74
с. Осен	67	63	46	-31,34
с. Острец	404	391	240	-40,59
с. Пайдушко	168	172	132	-21,43
с. Певец	112	117	169	50,89
с. Подгорица	676	643	476	-29,59
с. Преселец	276	280	250	-9,42
с. Пресиян	165	158	119	-27,88
с. Пресяк	197	192	126	-36,04
с. Пробуда	450	450	367	-18,44
с. Пролаз	110	108	88	-20,00
с. Разбойна	463	463	470	1,51
с. Ралица	202	220	176	-12,87
с. Росина	263	253	200	-23,95
с. Руец	690	673	482	-30,14
с. Стража	700	696	689	-1,57
с. Съединение	252	245	246	-2,38
с. Твърдинци	117	115	81	-30,77
с. Търновца	285	283	234	-17,89
с. Цветница	77	71	67	-12,99
с. Черковна	582	560	418	-28,18

Селищната система на общината като цяло е относително устойчива. В 8 села се наблюдава ръст на населението, а в останалите населени места продължава устойчивата тенденция на намаляването му.

Възрастова структура на населението: Възрастовата структура на населението е определяща, както за количеството и качеството на човешките ресурси в общината, също така за демографския ѝ потенциал и не на последно място – за натовареността на социалната система на общината. Тя е с определящо значение и за естественото възпроизводство на населението. В селата като цяло се наблюдава натрупване на население във високите възрастови групи, което от една страна ограничава възможностите за естествено възпроизводство на населението, а от друга – ограничава трудовият им контингент. Процентното съотношение на

лицата под, в и над трудоспособна възраст се запазва сравнително постоянно през последните години.

Фигура 4. Население под, във и над трудоспособна възраст в Община Търговище за периода 2020-2022г.

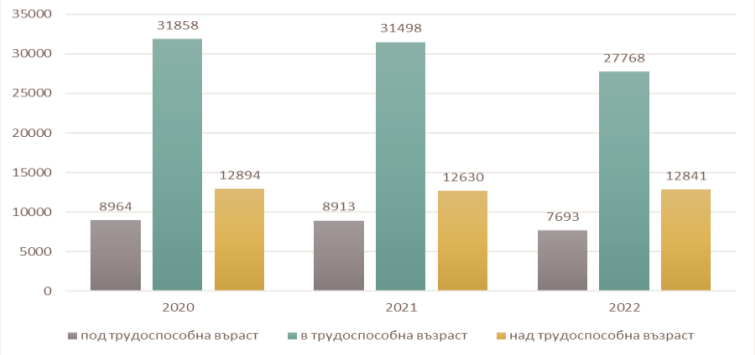

Фигура 5. Население по населени места под, във и над трудоспособна възраст в община Търговище за периода 2020-2022г.[4]

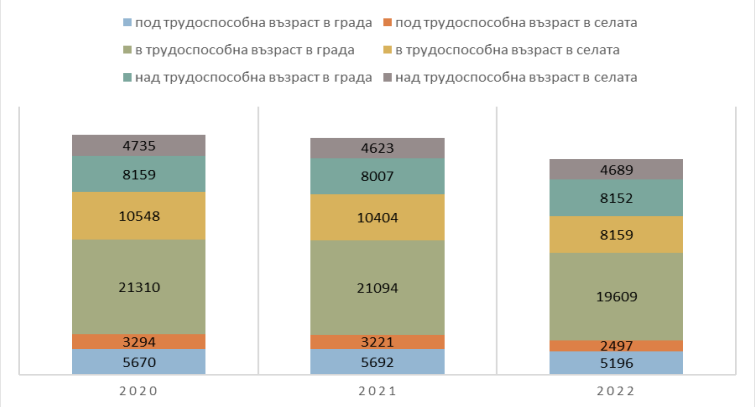

Възрастовата структура на населението на община Търговище е благоприятна, защото икономически активните лица заемат значителен дял във възрастовата структура на населението – над 57,49% са в трудоспособна възраст (27 768 души). През периода 2020-2022г. се наблюдава, макар и слабо изразена, тенденция към намаляване на населението в трудоспособна възраст с 1,82%. Това е възрастовата група при която ако продължи задълбочаването на негативна тенденция пред общината съществува сериозен риск за нейното социално – икономическо развитие.

За 2022г. населението в над трудоспособна възраст формира 26,58 % от общото население и наброява 12 841 души. Спрямо 2020г. се отчита спад от 0,41% от населението на общината. Населението под трудоспособна възраст е 15,93% или 7 693 души, като се наблюдава сериозен спад от 14,18%. Продължава процесът на демографско остаряване – намалява абсолютния брой и относителния дял на населението под трудоспособна възраст и увеличаване на дела на населението в над трудоспособна възраст.

Намаляването на населението е един от основните фактори, който ще се отрази негативно върху бъдещото развитие на общината, най-вече върху работната сила и възпроизводствения потенциал на територията ѝ. В община Търговище най-

[4] По данни от НСИ

осезаемо е намаляване на групата в трудоспособна възраст, като за град Търговище спадът е 7,98%, а в селата 22,65%. Това дава логично отражение и на спада в групата под трудоспособна възраст и тя намалява в града с 8,36% и в селата с 24,20%. Слабо намалява относителният дял на възрастното население, както в град Търговище е с 0,09%, а в селата от общината с 0,97%.

Към 2022г. демографският профил на община Търговище има следните характеристики: намаляват младите хора и населението в трудоспособна възраст, запазват се нивата на възрастното население. Илюстрация на процеса на демографско остаряване може да се види в намаляването на абсолютния брой и относителния дял на населението под 15 години и увеличаване на дела на населението на 60 и повече години. Към 2022 г. децата и младежите до 19 г. са близо 19,90% от жителите на общината, а възрастните над 60 годишна възраст имат значителен относителен дял над 31,42%.

Таблица 2. Население по възраст в община Търговище към 31.12.2022 г.

Възраст (години)	брой	Относителен дял (%)	Възраст (години)	брой	Относителен дял (%)
0 - 4	2152	4,46%	**45 - 49**	3626	7,51%
5 - 9	2388	4,94%	**50 - 54**	3736	7,73%
10 - 14	2599	5,38%	**55 - 59**	3500	7,25%
15 - 19	2471	5,12%	**60 - 64**	3752	7,77%
20 - 24	1675	3,47%	**65 - 69**	3491	7,23%
25 - 29	2035	4,21%	**70 - 74**	3277	6,78%
30 - 34	2665	5,52%	**75 - 79**	2370	4,91%
35 - 39	3016	6,24%	**80+**	2285	4,73%
40 - 44	3264	6,76%			

Естествен и механичен прираст на населението: Броят и структурите на населението се определят от размерите и интензивността на неговото естествено и механично (миграционно) движение.

Фигура 6. Естествен прираст на населението на община Търговище за периода 2020-2022г. (брой)

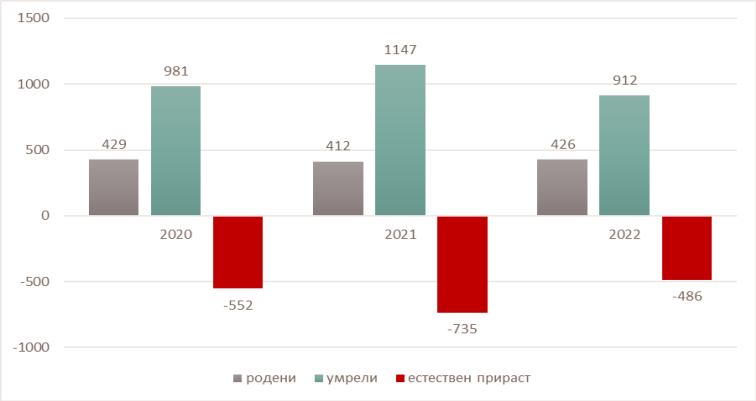

В община Търговище естественият прираст на населението е отрицателен, като за 2022г. е минус 486 души, а през 2020 г. е минус 552. Средногодишният брой на живородените деца в общината за 2022г. е 426, а броят на починалите е 912.

За сравнявания период средногодишният брой на живородените деца е относително стабилен. В същото време броят на умрелите нараства през 2021г., след което през 2022г. се отбелязва постигане на по-ниски нива в сравнение с 2020г. Тенденциите на ниска раждаемост и висока смъртност са трайна причина за отрицателния естествен прираст и задълбочаващата се демографска криза.

Община Търговище има устойчива политика за насърчаване на раждаемостта вкл. чрез подпомагане на семейства и двойки, живеещи на семейни начала с репродуктивни проблеми чрез Общински фонд „Инвитро“. През септември 2023 г. са отбелязани и 10 г. от функционирането на фонда. Одобрени за подпомагане в периода са 38 семейства с репродуктивни проблеми, които да получат до 2500 лв. за изследвания и ин витро процедури. По 35 000 лв. на година са заложени в общинския бюджет за целта във всяка от годините от мандата. Родените деца с подкрепата на фонда са вече 20.

Фигура 7. Механичен прираст на населението на община Търговище за периода 2020-2022г. (брой)

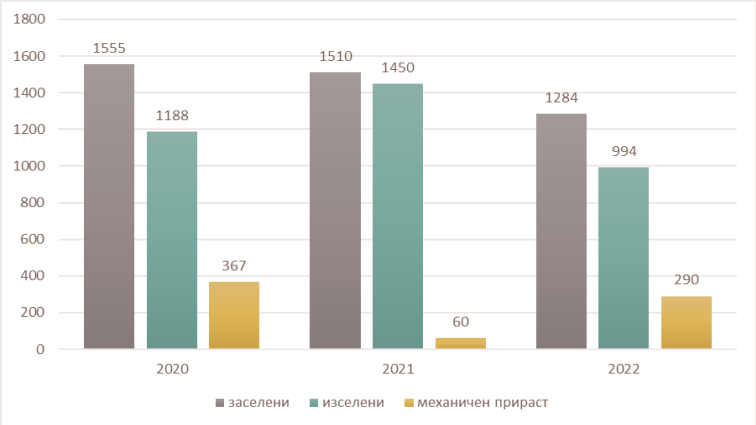

За последните години се наблюдава тенденция на влошаване на естествения прираст на населението. Механичният прираст на населението е положителен, като през периода 2020 – 2022г. се наблюдава ежегодно увеличаване броя на заселените.

Важно е да се отбележи, че през 2020г., когато се наблюдава отрицателен механичен прираст в по-големите населени места, в резултат от интензивните миграционни процеси, предизвикани от пандемичната криза Ковид 19, то в Търговище механичният прираст нараства. Това означава, че градът и общината имат конкурентни предимства, които следва са бъдат развивани за привличане на хора, предимно в активна възраст.

Броят и структурите на населението се определят от размерите и интензивността на неговото естествено и механично (миграционно) движение. Общо в резултат на естествен и механичен прираст населението в община Търговище през 2022 г. е намаляло с 1906 души. Демографски показатели продължават да влияят негативно върху социално-икономическите процеси в общината. Като цяло, застаряването на населението и отрицателният естествен прираст водят до нарастване дела на хората в над трудоспособна възраст за сметка на тези в трудоспособна възраст. Това се отразява неблагоприятно върху бъдещия трудоспособен контингент.

Отрицателният естествен прираст, ниското ниво на раждаемостта и миграцията на предимно млади хора допринася за влошаването на възрастовия състав на населението в общината, което ще се отрази директно върху намаляване на работната сила. И в бъдеще процесът на демографско остаряване и наличието на трудов контингент ще зависи от миграцията на млади семейства.

Етническата структура на населението. По данни от преброяването на 07.09.2021 г. най-голям дял се самоопределят към българската етническа група – 55,19% от хората, дали отговор на въпроса. На второ място се нареждат представителите на турска етническа принадлежност – 27,50%, следвани от ромската етническа група, която формира 5,76%. Не са посочили отговор 8,94% от участниците в преброяването.

ИКОНОМИЧЕСКА АКТИВНОСТ НА НАСЕЛЕНИЕТО И ПАЗАР НА ТРУДА

Икономическата и финансова обстановка в страната предопределя и всички показатели, от които се прави оценка на икономическото развитие на общината. През 2021г. започва процесът на възстановяване на инвестиционната дейност, който продължава и през 2023г. През периода икономическото развитие на община Търговище се подобрява спрямо предходните години. Подобряват се и основните показатели на отчетените нефинансови предприятия.

В община Търговище се отчита положителна промяна в добавена стойност по факторни разходи през 2022г. е 13,5% спрямо 2021г., като през 2022 г. тя е 525,8 млн. лв., а през 2021 г. – 463,4 млн. лв. Наблюдава се ръст на преките чуждестранни инвестиции, които са 310,1 млн. евро за периода 2018-2022г. Приходи от износ на нефинансовите предприятия за 2022г. са 751,3 млн. лв., като се отчитат ръст с 38,4% спрямо предходната година.

Към 31.12.2023г. функционират 7 общински предприятия: „Обреди“; „Социални и охранителни дейности“; „БКС-Търговище“; „Флора“; „Детско и ученическо хранене“; Домашен социален патронаж; Общински приют за кучета.

Своята дейност развиват и общинските търговски дружества: „Общински пазари“ ЕООД; „Адапт“ ЕООД и „Знаме“ ЕООД. Община Търговище участва в 2 дружества: МБАЛ „Търговище“ АД и „Водоснабдяване и канализация“ ООД.

Пазар на труда: Показателите за заетостта и безработицата са важни индикатори за икономическото развитие, тъй като човешкия фактор е свързващо звено между останалите фактори на производството и от него зависи тяхното пълноценно използване. По данни от преброяването през 2021г. коефициентът на икономическа активност в общината е 50,5%, коефициентът на заетост е 43,8%, а коефициентът на трайна безработица е 13,2%.

Явлението всекидневна трудова миграция е тясно свързано с икономическото състояние на населените места, тяхното местонамиране и инфраструктура, както

и с наличието и характеристиките на работната сила в тях. Значението на този процес за обществото е голямо, тъй като участието във всекидневните пътувания, за разлика от постоянното преселване, не води до обезлюдяване на населени места или до нарушаване на възрастовата структура на населението.

Таблица 3. Трудови мигранти по направление на миграцията в Община Търговище[5]

	Заети, общо	Лица, работещи в друго населено място, общо	Работят в същата община		Работят в община на същата област		Работят в община в друга област	
	Общо	Общо	В градовете	В селата	В градовете	В селата	В градовете	В селата
Община Търговище	18381	3195	1709	520	244	85	579	58
		17,38%	53,49%	16,28%	7,64%	2,66%	18,12%	1,82%

При преброяването през 2021 г. се наблюдава не само ежедневната трудова миграция, а като цяло местонамирането на работното място. Лицата, отиващи на работа в друго населено място от община Търговище са 17,38%. 69,77% от всички трудови мигранти пътуват до друго населено място на територията на общината, като преобладаващата част от тях работят в града – 53,49%, а в селата – 16,8%. Това показва много силен интензитет на движение в посока към общинския център от селата. Възможност за работа в община от същата област са намерили 10,30% от населението в резултат на което пътуват, а в друга област работят 19,94%.

Равнището на безработица в община Търговище през 2023г. е 5,3%, което показва увеличение спрямо предходната 2022г. - 3,72% и надскача нивата от 2021 г. - 4,7%.[6] Средномесечният брой на регистрираните безработни лица в ДБТ – Търговище през 2023г. е 1084 души. През годината са разкрити 36 работни места. Броят на лицата, започнали работа през 2023г. е 820 безработни и 7 лица от други групи, регистрирани в ДБТ – Търговище на субсидирани и несубсидирани работни места.

Високият ръст на безработица потвърждава необходимостта от стимулиране и допълнителни насърчителни мерки. През 2023 г. община Търговище увеличава и разширява пакета на социалните услуги, които предоставя. Те отговарят на стандартите и критериите за предоставяне на социални услуги, а условията и материалната база са подходящи, както за предоставяните дейности, така и за целевите групи.

Доходи и стандарт на живот: Заплатите и доходите се увеличават, но също са относително ограничени. Средната брутна месечна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение за 2022г. е 1 614 лв., а в частния сектор - 1 426 лв. В унисон с тези тенденции бедността в общината намалява. Нараства делът на

[5] НСИ, Преброяване на населението 2021 г.
[6] Източник: Бюро по труда - Търговище

населението, живеещо с материални лишения и под националната линия на бедност.

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ

Здравеопазване: Здравното и медицинско обслужване на населението в община Търговище към 2023 г. е осигурено със спешна, болнична и извън болнична помощ.

Таблица 4. Лечебни заведения в община Търговище

Вид	2020г.		2021г.		2022г.	
	заведения	легла	заведения	легла	заведения	легла
Лечебни заведения за болнична помощ - общо	2	435	2	435	2	435
Многопрофилни болници	1	405	1	405	1	405
Специализирани болници	1	30	1	30	1	30
Лечебни заведения за извънболнична помощ - общо	25	10	25	10	23	10
Диагностично-консултативни центрове	1	2	1	2	1	2
Медицински центрове	7	8	8	8	7	8
Самостоятелни медико-диагностични и медико-технически лаборатории	17	-	16	-	15	-
Други лечебни и здравни заведения	3	40	3	40	3	40

През 2022г. броят на Лечебни заведения за извънболнична помощ в общината е намалял - закрити са 2 самостоятелни медико-диагностични и медико-технически лаборатории. По последни данни на НСИ към 2022г. на територията на община Търговище работят общо 188 лекари, 445 медицински специалисти и 39 стоматолози, като броят им намалява спрямо предходната година. На 1 лекар се падат 257 пациенти, което е с близо 19% по-малко в сравнение с показателите на ниво област Търговище - 317 пациенти на 1 лекар. Натовареността на лекарите в община Търговище е по-висока в сравнение с колегите им от средното за страната с близо 18%, а на ниво Североизточен регион с 13%. Един специалист по дентална медицина обслужва 1239 души, което е с 20% по-малко в сравнение на ниво област Търговище (на 1 лекар се падат – 1552 души). Натоварването и при стоматолозите в община Търговище е значително по-голямо с 46% в сравнение със средните показатели за страната (на 1 лекар се падат 848 души) и с 16% по-голямо на ниво СИР (на 1 лекар се падат 116 пациента).

Таблица 5. Медицински персонал и население на един лекар в община Търговище

Вид	2020г.	2021г.	2022г.
Лекари	197	189	188
Лекари по дентална медицина	38	40	39
Медицински специалисти по здравни грижи	462	446	445
Население на 1 лекар	273	281	257
Население на 1 лекар по дентална медицина	1414	1326	1239

Изнесените данни показват, че проблемите с недостига на медицински специалисти се задълбочават.

За превенция на агресията и различните зависимости Общинския съвет по наркотични вещества и Превантивно-информационния реализираха различни дейности, кампании и обучения.

Образование: Образованието и грижите в ранна детска възраст полагат основните и допринасят за познавателното, езиковото, социалното и емоционалното развитие на децата. Осигуряването на достъп до образование и грижи в ранна детска възраст има съществено значение за развитието на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата. Модерната образователна среда и модернизираното учебно съдържание са основни фактори за качеството на професионалното образование и обучение и съответствието му с технологичните промени в съответния сектор.

Общинската образователна система не се променя през отчетния период и към 2023 г. обхваща 13 детски градини; общо 21 училища от които 14 общообразователни, 1 специално училище за ученици с увреден слух, 1 спортно училище и 5 професионални гимназии.

Фигура 8. Места и деца в детските градини в община Търговище

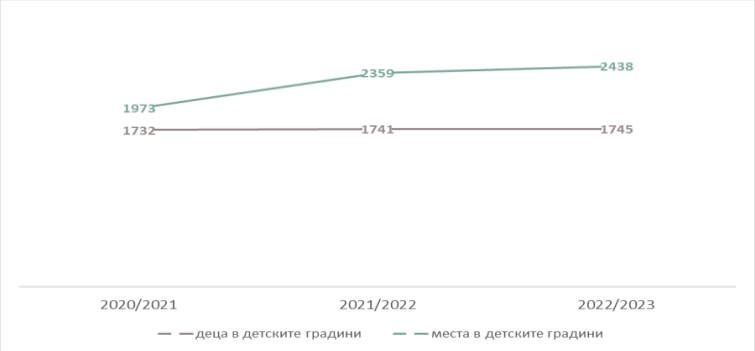

През учебната 2022/2023 г. детски градини и предучилищните групи в община Търговище се посещават от 1745 деца, като броят им се увеличава спрямо предходната учебна година. На 100 деца се падат 140 места в детските градини.

През учебната 2022/2023 година педагогическия персонал в детските градини е 171 специалисти, като се отчита леко увеличение спрямо предходната година – 169.

В общообразователните училища на общината броя на учениците за учебната 2022/2023г. е 4260, а в професионалните училища се обучават 1448 ученици. Професионалните гимназии извършват приема си за професионална реализация спрямо търсенето на пазара на труда. Производствените практики се провеждат в местни предприятия.

В подкрепа за утвърждаване на пазарно ориентирано професионално обучение и създаване на механизъм за подпомагане на сътрудничество между стопанските субекти и образователните институции са създадени 4 дуални паралелки в професионалните гимназии за учебната 2023/2024 г.:

- ПГ по Електротехника и строителство - 1 паралелка (2 х 0,5) от 2 професии - „Електротехник“, специалност „Електрически машини и апарати“ - 13 ученици и „Строителен техник“, специалност „Строителство и архитектура“ - 13 ученици;
- ПГ по Земеделие - 2 паралелки (4 х 0,5) от 4 професии - „Техник на селскостопанска техника“, специалност „Механизация на селското стопанство“ - 13 ученици, „Техник-растениевъд“, специалност „Трайни насаждения“ - 13 ученици, „Спедитор-логистик“, специалност „Спедиция, транспортна и складова логистика“ - 13 ученици и „Оператор в дървообработването“, специалност „Производство на тапицирани изделия“ - 13 ученици;
- ПТГ „Цар Симеон Велики“ - 1 паралелка от професия „Мехатроника“, специалност „Мехатроника“ - 26 ученици.

Модернизирането на образователната инфраструктура, несъмнено стимулира приемът на ученици, повишава качеството на образованието и прави училището привлекателно за тях. Създаването на модерни условия за учене, допринася до повишаване броя на успешно интегрираните в образователната система ученици от етническите малцинства, създава условия за равен достъп до образование, създава предпоставки за привличане на ученици и родители за активно участие в образователния процес.

АДМИНИСТРАЦИЯ

Основна цел на Община Търговище е подобряване качеството на предоставяните публични услуги, укрепване на административния капацитет и изграждане на компетентна общинска администрация, която да предоставя бързи и качествени услуги на гражданите и бизнеса

За укрепване на институционалния капацитет на общинската администрация за подобряване на процесите на управление през периода са въведени общи стандарти за качество на административното обслужване съгл. Наредбата за административното обслужване. В съответствие със Стратегията за изграждане на

електронно правителство в Република България и Закона за електронно управление се въведоха определен брой набор от електронни услуги в съответствие с потребностите на гражданите и бизнеса. Актуализира се наборът от данни в административния регистър чрез които регистър, директно чрез адреса на услугата се достига до Единния портал за достъп до електронни административни услуги (ЕПДЕУ) Общината е присъединена към ЕПДЕУ и предоставя общо 131 бр. електронни административни услуги. Местните данъци и такси към Община Търговище вече могат да бъдат заплащани чрез платформите за електронно банкиране на няколко от големите банки в страната. През платформите гражданите могат да се информират и за дължимите суми на свое име.

Глухи и сляпо-глухи граждани вече могат да се възползват от услугата за онлайн връзка с жестов преводач за административно обслужване. Това е възможно след като Община Търговище подписа споразумение за партньорство със Столична община, която осигурява услугата. Продължава практиката за провеждането на виртуални приемни с граждани на фейсбук страницата на кмета. В ход е внедряването на услуга за автоматично уведомяване на гражданите за получаване на изготвени документи, заявени и заплатени от тях.

Общинската администрация изпълнява актуални стратегически документи: Програма за управление на отпадъците на Община Търговище за периода 2021-2028 г.; Краткосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива за периода 2023 – 2025 г.; Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива за периода 2023 – 2032г.; Програма за овладяване на популацията на безстопанствени кучета на територията на община Търговище за периода 2021-2026 г.; План за действие на Община Търговище за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021 – 2023 г. и др.

II. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПИРО ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

Стратегическата част на ПИРО е фокусирана и конкретна и ясно показва избраната посока на развитие на общината и сферите, към които приоритетно да бъдат насочени усилията и основната част от инвестициите.

Стратегическата рамка на ПИРО на община Търговище вкл. визия за развитие, стратегически цели и приоритети за развитие с формулирани конкретни мерки и дейности.

Фигура 9. Стратегическа рамка на ПИРО на Община Търговище за периода 2021-2027г.

Визията за развитието на община Търговище дава характеристики на специфичния потенциал на общината и насоките за бъдещото ѝ развитие. За постигане на желаната визия на ПИРО са заложени 3 стратегически цели и 7 приоритета, които са в пряка корелация с конкретна стратегическа цел и допринасят чрез комплекса от мерки за нейното постигане. Стратегическата част на ПИРО ясно показва избраната посока на развитие на общината и сферите, към които приоритетно да бъдат насочени усилията и основната част от инвестициите. Именно поради тази причина са набелязани ограничен брой ключови приоритети, които отразяват избрания фокус и специфика за развитие. Целта е да се постигне концентрация и осезаем ефект на база на конкретните потенциали и местни специфики, а не да се формулират твърде общи и универсални цели и приоритети.

Целите и приоритетите на ПИРО на Община Търговище са определени в съответствие с целите и приоритетите на стратегическите документи за регионално и пространствено развитие на по-високите нива: Интегрираната териториална стратегия за развитие на Североизточен район, Националната програма за развитие: България 2030, Актуализираната национална концепция за пространствено развитие, както и с целите на кохезионната политика на ЕС за периода 2021-2027г., като са обвързани с постигането на конкретни резултати за територията на община Търговище. Стратегическите цели отразяват местните потенциали за развитие и се съсредоточават върху решаването на конкретните проблеми на община Търговище. При извършване на оценката са идентифицирани проекти/ дейности, които допринасят за изпълнение на отделна мярка и за които е изразходван публичен ресурс. Те са съотнесени към проект – мярка в зависимост от тематичното им направление.

НАПРЕДЪК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1: Насърчаване на местната икономика, укрепване на местните конкурентни предимства и обновяване и модернизиране на градската среда

В ПИРО е предвидено Стратегическа цел 1. Насърчаване на местната икономика, укрепване на местните конкурентни предимства и обновяване и модернизиране на градската среда да бъде реализирана чрез изпълнението на 3 приоритета:

Приоритет 1: Стимулиране на местната икономика и подобряване на средата за развитие на туризма

Приоритет 1 е насочен към стимулиране и осигуряване на подходяща среда за развитие на местната икономика, с нарочен акцент към подобряване възможностите за развитие на туризма.

Фигура 10. Технически напредък на проектите в Приоритет 1 през 2023 г.

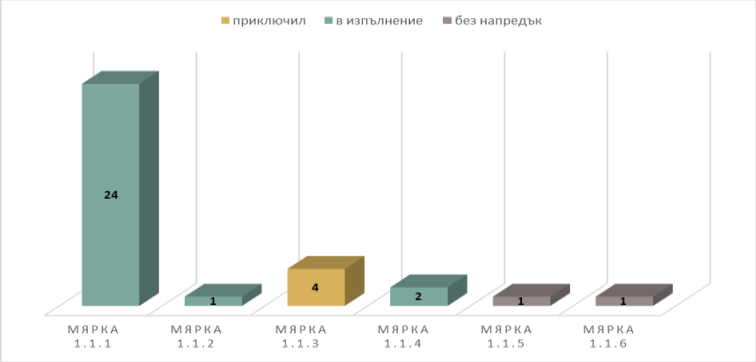

През 2023г. са реализирани проекти/дейности по 4 мерки, допринасящи за постигане на Стратегическа цел 1 и Приоритет 1 на ПИРО. Приключило е изпълнението на 4 проекта, а 27 проекта са процес на изпълнение.

Конкретно през годината не са реализирани дейности по мерките: Мярка 1.1.5 Създаване и промотиране на интегрирани туристически продукти/маршрути и Мярка 1.1.6 Обновяване, развитие и социализиране на обекти на културно-историческото наследство.

Приоритет 2: Обновяване и модернизиране на градската среда и инженерно-техническата инфраструктура

Приоритет 2 е фокусиран върху модернизирането на техническата и инженерната инфраструктура с цел привличане на инвестиции и развитие на икономиката, обновяване и поддържане на привлекателна градска среда с цел задържане на младите и хората в трудоспособна възраст. В първоначалната версия на ПИРО в приоритета са включени 11 мерки. При направената актуализация на Програмата за реализация на ПИРО с Решение №19 на Общинския съвет от 26.09.2023 г. с цел включване на нови мерки, дейности, проекти и източници на финансиране за устойчива градска мобилност, броят на мерките е оптимизиран, като някой от тях са обвързани в „Устойчива градска мобилност“.

Фигура 11. Технически напредък на проектите в Приоритет 2 през 2023 г.[7]

През 2023г. са реализирани проекти/дейности по 5 мерки, допринасящи за постигане на Стратегическа цел 1 и Приоритет 2 на ПИРО. Приключило е изпълнението на 6 проекта, а 2 проекта са процес на изпълнение.

Конкретно през годината не са реализирани дейности по мерките: Мярка 1.2.3. Изграждане на пешеходни маршрути към места с природни и културно-исторически забележителности; Мярка 1.2.4. Изграждане на маршрути за велотуризъм и велоалеи; Мярка 1.2.5. Облагородяване на публични пространства за широк обществен достъп и пространства с концентрация на предоставяни публични услуги.

Приоритет 3: Осигуряване на качествени административни услуги на местното население и бизнес

Приоритет 3 акцентира върху развитието на съвременни и качествени административни услуги за бизнеса и населението, с което ще допринесат за постигане целите на Приоритет 3.

Фигура 12. Технически напредък на проектите в Приоритет 3 през 2023 г.

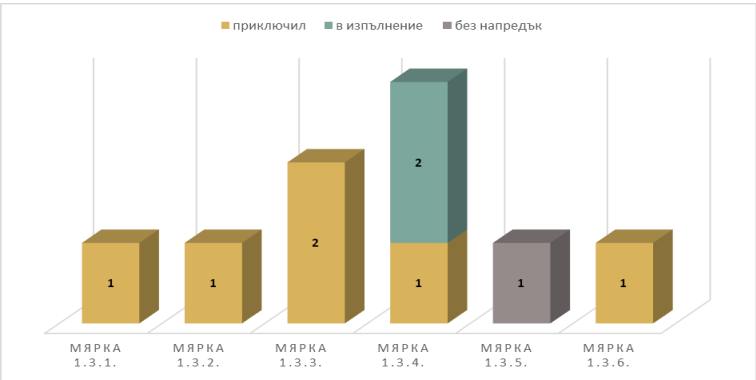

През 2023г. са реализирани проекти/ дейности по 5 мерки, допринасящи за постигане на Стратегическа цел 1 и Приоритет 3 на ПИРО. Приключило е изпълнението на 6 проекта, а 2 проекта са процес на изпълнение.

[7] Бележка: В диаграмата не са визуализирани 5 мерки от които в обхвата на мярка 1.2.1 е отчетен напредъка по Мярка 1.2.7., Мярка 1.2.8., Мярка 1.2.9., поради дублиране на мерките, свързани с устойчивата градска мобилност. По мерки Мярка 1.2.10 и Мярка 1.2.11 не е отчетен напредък.

Конкретно през годината не са реализирани дейности по Мярка 1.3.5 Разкриване на „изнесени административни услуги“ в населените места извън общинския център.

НАПРЕДЪК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2: Съхранение и развитие на човешкия капитал чрез осигуряване на достъп до качествени публични услуги

Тази стратегическа цел ще бъде реализирана чрез изпълнението на 2 приоритета: Приоритет 4: Модернизиране и обновяване на образователната, здравната и социалната инфраструктура и подобряване качеството на предлаганите услуги и Приоритет 5: Съхранение и развитие на културата и традициите, на спорта и младежките дейности. Осигуряваните от общината услуги са насочени към различни целеви групи и целят подобряване качеството на живот. Община Търговище предлага широк набор услуги, които се предоставят в добре функционираща мрежа, сравнително равномерно разпределена териториално. Разнообразието от услуги е в резултат от ефективната координация между институциите и неправителствените организации и активната политика на общината и успешните практики на реализиране на проектна дейност. От значение за по-доброто качество на живот е необходимо осигуряване на инвестиции за обектите на социалната, здравната и образователната инфраструктура, както и продължаване силната местна политика при реализиране на проекти и програми за превенция в областта на здравеопазването, образованието и социалните грижи, както и създаването на подходяща среда и инфраструктура за развитието на алтернативи за свободното време, чрез пълноценно и ангажирано участие в културния живот.

Ключов фактор за интегрираното развитие на община Търговище е съхраняването и оптималното използване на човешкия потенциал чрез подобряване на образованието, повишаване на уменията, осигуряване на равен достъп до качествено здравеопазване и социални услуги и чрез повишаване на общото културното ниво, водещо до формиране на активно, предприемчиво и добре образовано гражданско общество, което има ясна визия и осъзнава своята мисия за развитието на региона.

Приоритет 4: Модернизиране и обновяване на образователната, здравната и социалната инфраструктура и подобряване качеството на предлаганите услуги

В Приоритет 4. е насочен към подобряване качеството на образованието чрез модернизиране на образователната инфраструктура, осигуряване на достъп до образование и повишаване качеството на образователния процес в съответствие с пазара на труда; инвестиции в здравна инфраструктура и по-добър достъп до здравно обслужване; разширяване на социалната инфраструктура и социалните услуги и създаване на условия за социално включване.

Фигура 13. Технически напредък на проектите в Приоритет 4 през 2023 г.

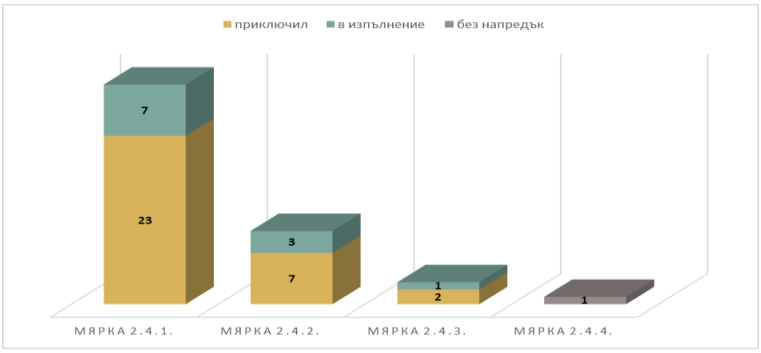

През 2023г. са реализирани проекти/ дейности по 3 мерки, допринасящи за постигане на Стратегическа цел 2 и Приоритет 4 на ПИРО. Приключило е изпълнението на 32 проекта, а 11 проекта са процес на изпълнение.

Конкретно през годината не са реализирани дейности по Мярка 2.4.4 Мерки за развитие/внедряване на електронно здравеопазване на общинско ниво съобразно картираните нужди от МЗ и за развитие/внедряване на електронно образование на общинско ниво съобразно картираните нужди от МОН.

Приоритет 5: Съхранение и развитие на културата и традициите, на спорта и младежките дейности

Приоритет 5 е насочен към съхранение и развитие на културата и традициите, на спорта и младежките дейности, за подкрепа за културни институции и дейности, достъп до нематериално културно наследство и обновяване на спортната инфраструктура и стимулиране на масов спорт.

Фигура 14. Технически напредък на проектите в Приоритет 5 през 2023 г.

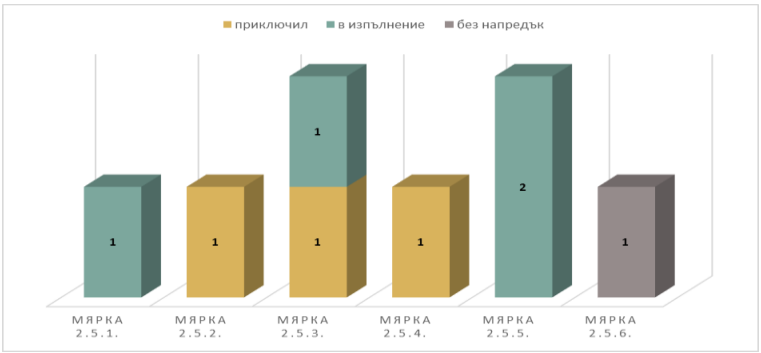

През 2023г. са реализирани проекти/ дейности по 5 мерки, допринасящи за постигане на Стратегическа цел 2 и Приоритет 5 на ПИРО. Приключило е изпълнението на 3 проекта, а 4 проекта са процес на изпълнение.

Конкретно през годината не са реализирани дейности по Мярка 2.5.6 Инициативи за съхранение на нематериалното културно наследство.

НАПРЕДЪК ПО СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3: Балансирано и устойчиво развитие на територията, опазване на околната среда и превенция на екологични рискове

Балансираното развитие трябва да бъде съчетано със съблюдаване на принципа на устойчиво развитие и намаляване на консумацията на енергия и суровини,

развитие на „зелена“ и осъществяване на преход към нисковъглеродна икономика. Предвидено е да се реализират мерки за подобряване на енергийната инфраструктура и енергийната ефективност. Приоритетни ще останат дейностите по управление на отпадъчните води и повишаването на свързаността на населението с пречиствателни станции за отпадъчни води, при подобряване на технологиите на пречистване и постигане на съответствие с изискванията на националното и европейското законодателство; мерки за подкрепа за зелена градска инфраструктура и сигурност в обществените пространства; обновяване на квартали/специфични територии с неблагоприятни социално-икономически характеристики; енергийна ефективност и обновяване на жилищни и обществени сгради. Изпълнението на Стратегическа цел 3 се постига чрез два приоритета: Приоритет 6: Интегрирано и устойчиво териториално развитие и Приоритет 7: Запазване на екологичната устойчивост и качеството на средата.

Приоритет 6: Интегрирано и устойчиво териториално развитие

В Приоритет 6 са включени 3 мерки за устойчивото използване на местните ресурси – земеделски земи и гори, вкл. усвояване на нови терени и превръщането им в атрактивна част от градската среда. Дейностите са насочени към инициативи за опазване и развитие на традиционни земеделски производства и стопанства; към екологично селско стопанство и здравословни храни чрез структурното балансиране на селскостопанския отрасъл, насърчаване на биологичното земеделие, производството на плодове, зеленчуци, пчеларството и лозаро-винарския сектор, както и в животновъдството, подобряването и опазването на околната среда, внедряване на иновативни решения в земеделската практика и изграждане на подходяща инфраструктура, подобряване на системите за напояване, развитие на цифровата инфраструктура в селските райони и използване на цифрови технологии от земеделските производители; опазване и подобряване управлението на горите и горските ресурси.

Фигура 15. Технически напредък на проектите в Приоритет 6 през 2023г.

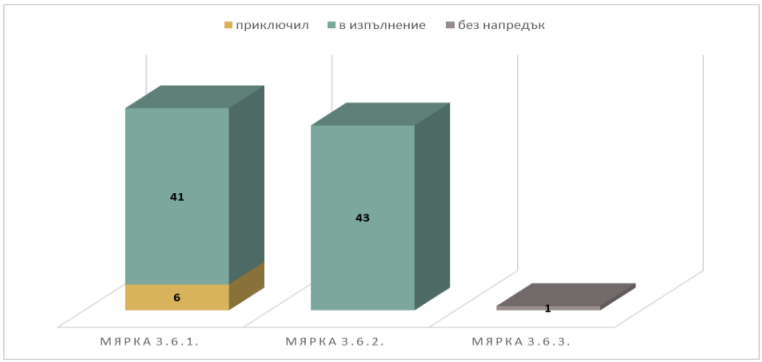

През 2023г. са реализирани проекти/ дейности по 2 мерки, допринасящи за постигане на Стратегическа цел 3 и Приоритет 6 на ПИРО. Приключило е изпълнението на 6 проекта, а 84 проекта са процес на изпълнение.

Конкретно през годината не са реализирани дейности по Мярка 3.6.3 Усвояване на нови терени и превръщането им в атрактивна част от градската среда.

Приоритет 7: Запазване на екологичната устойчивост и качеството на средата

Приоритет 7 е свързан с управление на отпадъчните води, управлението на отпадъците, почистване и корекция на деретата на реките в община Търговище, осигуряване на инвестиции в зелена инфраструктура и кръгова икономика, реализиране на проекти за подобряване на енергийната ефективност на обществените и административни сгради, на жилищни сгради, повишаване използването на ВЕИ, както управление на защитените местности в общината.

Фигура 16. Технически напредък на проектите в Приоритет 7 през 2023г.

През 2023г. са реализирани проекти/ дейности по 6 мерки, допринасящи за постигане на Стратегическа цел 3 и Приоритет 7 на ПИРО. Приключило е изпълнението на 6 проекта, а 30 проекта са процес на изпълнение.

Конкретно през годината не са реализирани дейности по Мярка 3.7.1 Управление на отпадъчните води и повишаването на свързаността на населението с пречиствателни станции за отпадъчни води; Мярка 3.7.3 Почистване и корекция на деретата на реките в община Търговище, Мярка 3.7.7 Изграждане на инфраструктура за електрически автомобили; Мярка 3.7.9 Изготвяне на планове за управление на защитените местности в общината.

НАПРЕДЪК ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

Системата от индикаторите е неизменна част от цялостния процес на оценка за наблюдение и актуализация на ПИРО, която е основен обективен инструмент за проследяване изпълнението на степента на изпълнение на плана. Системата отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината за периода на действие на ПИРО. Изборът на подходящи индикатори се базира на специфичните характеристики на стратегическата част на ПИРО и съвременните методи за наблюдение на стратегическото планиране.

Системата е базирана на 2-та основни типа индикатори, в съответствие с Методическите указания за разработване и прилагане на Плановете за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027г.

Индикатори за продукт - отнасят се до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети за развитие на община Търговище. Те

са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на приоритетите и постигнатото пряко въздействие в съответната област.

Дефинираните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижение при реализацията на приоритетите и постигнатото пряко въздействие в съответната област.

Индикаторите за резултат отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за периода 2021-2027 г. Степента на въздействие се отчита количествено.

При отчитане на индикаторите са посочени само тези за които в ПИРО е посочен период на отчитане: ежегодно.

Таблица 6. Индикатори за резултат

Стратегическа цел/Индикатори за резултат	Мерна единица	Източник на информация	Период на отчитане	Базова стойност	Целева стойност	Отчетна междинна стойност 2023
Коефициент на механичен прираст на населението	Брой	НСИ, Община	Ежегодно	0	45	0,6%[8]
Коефициент на безработица	Процент	НСИ, ДБТ Община	Ежегодно	0	1,5	5,31%
Регистрирани в бюрото по труда безработни лица	Брой	НСИ, ДБТ, Община	Ежегодно	0	50	1084
Реализирани нощувки	Брой	НСИ Община, ЕСТИ	Ежегодно	0	20 хил.	Липсват данни

ИЗВОДИ

При направените изводи следва да се има предвид, че мониторингът обхваща кратък времеви период на действие на ПИРО на Община Търговище. Отчитайки резултатите на база напредък в техническо и финансово изпълнение може да се даде **добра обща оценка** на изпълнението, въпреки предизвикателствата на 2023г.

[8] Данни от НСИ към 2022 г.

III. ДЕЙСТВИЯ, ПРЕДПРИЕТИ ОТ КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ С ЦЕЛ ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА

Мерки за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни

Наблюдението на изпълнението на ПИРО се извършва с цел постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране на регионалното и пространственото развитие, програмирането, управлението и ресурсното им осигуряване.

Предмет на наблюдение е изпълнението на целите и приоритетите за регионално и местно развитие съгласно определени физически и финансови индикатори, организацията и методите на изпълнение, прилагани от органите за управление, и мерките за осигуряване на информация и публичност за резултатите от изпълнението на ПИРО.

В Община Търговище е създадена добра организация по разработване, реализиране и отчитане на проекти и дейности. Структурните звена на общинската администрация участват в изготвянето и реализирането на проекти за привличане на средства от национални и международни програми и европейски фондове, за развитие на инфраструктурата и подпомагане дейностите на общината, както и при разработване и реализиране на съвместни програми и проекти с неправителствени организации и бизнеса.[9] Отдел „Строителство, архитектура, околна среда и транспорт“ към Дирекция „Устройство на територията, околна среда и транспорт“ изпълнява функции в качеството си на Междинно звено на УО на ОПРР. Дирекция „Хуманитарни дейности и социална политика“ участва в разработването и изпълнението на проекти, финансирани със средства, предоставени от фондове и програми на Европейския съюз в социалната сфера, здравеопазването и образованието.

Сред приложените инструменти за изпълнение и наблюдение на ПИРО са регулярно изготвяните отчети, доклади, справки, които администрацията внася в Общински съвет – Търговище.

Наблюдението на изпълнението на ПИРО се извършва въз основа на официални данни на Националния статистически институт, на Евростат, на административната статистика на Агенцията по заетостта, както и на данни от

[9] Устройствен правилник на общинска администрация Търговище, утвърден със Заповед № 3-01-1019/16.12.2019 г. на кмета на общината.

други национални, регионални и местни източници на информация. При изготвяне на настоящия годишен доклад е използвана публично достъпна информация от страницата на Община Търговище, както и конкретни данни, предоставени от общинската администрация.

В цялостния процес на наблюдение и оценка при спазване на принципа за партньорство участват Кметът на общината, Кметовете на кметства и кметските наместници, Общинската администрация, Общинският съвет, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината.

Орган за наблюдение на плана за интегрирано развитие на общината е Общинският съвет. В процеса на наблюдение на изпълнението на ПИРО Общинският съвет осигурява участието на заинтересованите органи, организации, физически и юридически лица при спазване на принципа за партньорство, публичност и прозрачност при изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината.

Финансовото и техническото обезпечаване на дейността по наблюдението на плана за интегрирано развитие на общината се осигурява от бюджета на общината или със средства от фондовете на Европейския съюз.

Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината. За резултатите от наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината се разработва годишен доклад.

Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината е публичен и се оповестява на страницата на общината в интернет.

Годишните доклади за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината осигуряват информация за изготвяне на междинната и последващата оценка на плана.

Копие от годишните доклади за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината се изпраща на председателя на Областния съвет за развитие в 7-дневен срок от решението за тяхното одобряване.

Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на плана за интегрирано развитие на общината през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми

Основните предизвикателства пред изпълнението на ПИРО през 2023г. са свързани с външни фактори върху които общинската администрация не може да въздейства. Но те наложиха промяна на някои управленски приоритети на общинско ниво. Въпреки тежката ситуация, в която общината е поставена да работи, са положени усилия за пренасочване на ресурси към дейности и

инициативи, които да повлияят за намаляване на негативния ефект от кризите върху най-засегнатите сфери и приоритетно в изпълнение на ангажиментите за завършване на проекти с европейско финансиране.

Към датата на изготвяне на Годишния доклад за 2023г. са одобрени от Европейската комисия следните програми: Национален план за възстановяване и устойчивост на Република България; Програма за развитие на регионите 2021-2027г.; Програма за развитие на човешките ресурси 2021-2027г.; Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“; Програмите за трансгранично сътрудничество; Програма „Образование“ 2021-2027 г.; Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027 г.; Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.; Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“; Програма „Храни и основно материално подпомагане“ 2021-2027 г. На регионално ниво е приета е Интегрирана стратегия за териториално развитие на Североизточен район. Това ще осигури възможност за ускоряване на процеса по изпълнение на ПИРО.

Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана за интегрирано развитие на общината

Съгласно Методическите указания „ПИРО и решението на общинския съвет за неговото приемане се публикуват на страницата на общината в интернет, както и на портала за обществени консултации на Министерския съвет“: Документът е публично достъпен на интернет страницата на общината; ПИРО и Решението на Общинския съвет са публикувани на портала за обществени консултации на Министерския съвет.

За осигуряване на информация и публичност относно постигнатия напредък по изпълнение на ПИРО настоящият доклад следва да се публикува на интернет страницата на общината.

Община Търговище регулярно информира заинтересованите страни за стартиране/приключване реализацията на конкретни проекти, заложени в Програмата за реализация на ПИРО. Публично достъпни са и всички документи, решения, протоколи на Общински съвет.

Голяма част от реализираните проекти в обхвата на ПИРО са резултат от активността на заинтересованите страни, като администрацията е създала необходимите форми за стимулиране на интереса за партньорства.

Мерки за постигане на необходимото съответствие на плана за интегрирано развитие на общината със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени

Планът за интегрирано развитие е основен управленски инструмент, който подчинява всички останали документи за секторно развитие, но притежава една

особеност – разположен е в по-голяма времева амплитуда /7 години/, по отношение на цялостния планов процес. Тази специфика произтича от факта, че ПИРО 2021-2027 г. осигурява приемственост и преходност на политиките между предходните планови периоди: (2007-2013 г.) и (2014-2020 г.), като в същото време наследява и обединява изпълнението на редица общински секторни стратегии, програми и планове.

Съответствие на ПИРО на община Търговище със секторните планове и програми се постига чрез периодичен мониторинг на измененията или приемането на нови стратегически документи, отнасящи се до развитието на територията. При изготвяне на Годишния доклад за 2023г. е установено, че ПИРО съответства на актуалните към момента документи.

Значителна част от средствата, предвидени за реализация на дейности и проекти в ПИРО, се очаква да бъдат привлечени от Програми, финансирани от ЕС и които се изготвят в пълен синхрон с националното законодателство и стратегическа рамка. Това гарантира съответствие на ПИРО с останалите стратегически документи на национално и регионално ниво. За програмния период 2021-2027г. ПИРО е един от първите документи, който задава рамката за разработване на по-детайлни секторни стратегии и програми. За този период Община Търговище има действащи стратегически документи, които осъществяват взаимовръзка с ПИРО. Част от стратегическите документи са в режим на периодично краткосрочно планиране и отчитане, предимно ежегодно, което прави връзката с Плана за интегрирано развитие съдържателна, от гледна точка на интензивността на процеса и възможността за едновременно внасяне на съгласувани и своевременни корекции за отстраняване на възникнали несъответствия по отделни части и раздели.

Мерки за прилагане принципа на партньорство

Съгласно Закона за регионалното развитие, един от основните принципи, на които се основава провеждането на държавната политика за регионално развитие, е принципът за партньорство, публичност и прозрачност на всички нива, при осъществяване на планирането, програмирането, финансирането, наблюдението и оценката. В съответствие със закона, и за повишаване на устойчивостта на взетите решения и планираните цели и задачи, както и за ефективността на тяхната реализация, важен механизъм е прилагането на принципа на партньорство. А чрез осигурената информация и публичност на всички нива се гарантира неговия успех и широка обществена подкрепа.

ПИРО е основен документ за провеждане на политиката за регионално развитие на местно ниво. С него се обективизират действията на местната изпълнителна власт и се създават условия за планомерно и целенасочено изпълнение на решенията на общинския съвет, дейността на кмета и общинската администрация.

Организацията и методът за изпълнение обхващат системите за управление и контрол, наблюдение и оценка, осигуряване на информация и публичност и прилагането на принципа за партньорство на всички етапи на изпълнение.

В процеса на реализация на плана се спазват принципите на отговорно и добро управление, ефективен финансов контрол, разделение на правомощията при осъществяване на управленските функции, предотвратяване и корекция на нередностите при изпълнението на конкретните дейности.

В процеса на изпълнение на ПИРО е важно създаването на нови и поддържането на изградените вече ефективни партньорства. Това дава възможност в процеса на изпълнение да се реализира по-голяма икономическа целесъобразност и да се укрепи потенциалът за привличането на инвестиции и допълнителни финансови ресурси. Реализирането на стратегическите цели и приоритети следва да стане в условията на тясно взаимодействие и партньорство между местните власти, бизнеса и НПО. Необходимо е да се използват всички възможности за съвместни проекти и дейности. По проекти от ПИРО през 2023г. активно се работи с партньори Агенция за социално подпомагане, Дирекция „Бюро по труда“, Регионално управление по образование, фондации и неправителствени организации, представители на частния бизнес и др.

Резултатите от извършени оценки към края на съответната година

Ресурсното осигуряване на средствата при реализацията на мерките в рамките на ПИРО на община Търговище се осъществява чрез Програма за реализация на ПИРО за периода 2021-2027 г.: описание на предвидените мерки и дейности (Приложение №1) и индикативната финансова таблица (Приложение №2). Това са основните документи за оценка на използваните ресурси за постигане целите на ПИРО, защото пресъздават общата финансова рамка за реализация.

Експертният анализ и оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси при изпълнението на ПИРО на Община Търговище през 2023 г. се базира на аналитичния преглед и на обобщените резултати от изпълнените проекти и дейности в периода, финансирани със средства от бюджета на общината, държавния бюджет, ЕСИФ и други финансови източници.

На базата на набраната и анализирана информация по изпълнение на бюджета на Община Търговище за 2023г., информация от общинска администрация, информацията от ИСУН за реализирани и в процес на изпълнение проекти е извършено съпоставяне между планираните и извършените дейности в изпълнение на целите и приоритетите на ПИРО във финансово изражение/на база вложените средства.

Анализ на общото финансовото изпълнение на ПИРО

За изпълнение на ПИРО на Община Търговище през 2023г. реално инвестираният финансов ресурс в публичния и частния сектор е в размер на 35 577 980 лева, което

формира 12,24% изпълнение от планирания индикативен финансов ресурс за цялостното изпълнение до 2027г. За обективно отчитане на напредъка по изпълнението е необходимо да се прибави и договореният финансов ресурс през 2023г. в резултат на подписани договори за безвъзмездна помощ на обща стойност 89 712 961 лв., от които 68 591 047 лв. са осигурени от Община Търговище в резултат на разработени и класирани проектни предложения на конкурентен принцип и 21 121 914 лв. по проекти на частни бенефициенти. Реално за 2024г. е осигурен сериозен финансов ресурс за изпълнението на нови стратегически важни проекти на общинската администрация.

Таблица 7. Финансово изпълнение на ПИРО Търговище през 2023г.

Приоритет	**Програма за реализация на ПИРО (Приложение 1)**		
	Планирана стойност (хил.лв.)	Финансово изпълнение за 2023г. (хил.лв.)	Степен на финансово изпълнение (%)
Приоритет 1: Стимулиране на местната икономика и подобряване на средата за развитие на туризма	28 528	4 256	14,92%
Приоритет 2: Обновяване и модернизиране на градската среда и инженерно-техническата инфраструктура	92 500	6 222	6,73%
Приоритет 3: Осигуряване на качествени административни услуги на местното население и бизнес	8 520	791	9,29%
Приоритет 4: Модернизиране и обновяване на образователната, здравната и социалната инфраструктура и подобряване качеството на предлаганите услуги	69 000	10 024	14,53%
Приоритет 5: Съхранение и развитие на културата и традициите, на спорта и младежките дейности	46 000	1 152	2,51%
Приоритет 6: Интегрирано и устойчиво териториално развитие	8 422	9 672	114,84%
Приоритет 7: Запазване на екологичната устойчивост и качеството на средата	37 600	3 40	9,20%
ОБЩО	**290 570**	**35 578**	**12,24%**
Договорен и привлечен финансов ресурс в края на 2023 година		89 713	30,87%
ОБЩО	**290 570**	**125 291**	**43,12%**

За изпълнение на ПИРО на Община Търговище през 2023г. реално инвестираният финансов ресурс в публичния и частния сектор е в размер на 35 577 980 лева, което формира 12,24% изпълнение от планирания индикативен финансов ресурс за цялостното изпълнение до 2027г. За обективно отчитане на напредъка по изпълнението е необходимо да се прибави и договореният финансов ресурс през 2023г. в резултат на подписани договори за безвъзмездна помощ на обща стойност

89 712 961 лв., от които 68 591 047 лв. са осигурени от Община Търговище в резултат на разработени и класирани проектни предложения на конкурентен принцип и 21 121 914 лв. по проекти на частни бенефициенти. Реално за 2024г. е осигурен сериозен финансов ресурс за изпълнението на нови стратегически важни проекти на общинската администрация.

Разпределение на финансовите ресурси по източници

Фигура 17. Разпределение на финансовите ресурси по източници общо за ПИРО за 2023г.

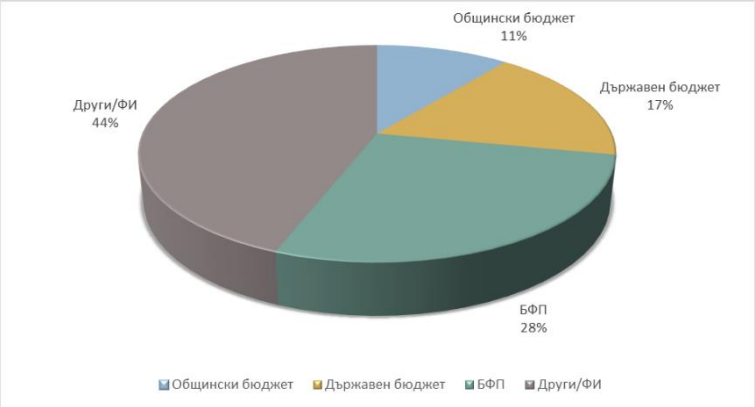

Основни финансови инструменти за изпълнението на ПИРО за 2023 г. са средствата от европейските фондове и държавния бюджет. Прегледът на изпълнението показва, че общината е търсила различни възможности за финансовото обезпечаване на изпълнението на ПИРО.

През 2023г. най-голям дял от получените средства са привлечените средства от структурните и кохезионния фондове на ЕС - 28% (9 866 911 лева) за проекти на общинската администрация и на частния бизнес. За проекти в ПИРО са инвестирани 17% от държавния бюджет или 6 180 644 лв., за проекти на общинската администрация, както и за съфинансиране на проекти на частния бизнес, които се реализират през периода на доклада. През годината от общинския бюджет за изпълнение на ПИРО са реализирани 3 821 392 лева, което представлява 11%. Другите източници на финансиране формират дял от 44% (15 709 033 лв.) от изразходвания ресурс за 2023г. От една страна това са финансовите средства инвестирани от общинските предприятия в публична инфраструктура или при предоставянето на публични услуги, както и изтегления кредит от Община Търговище за изграждане на нова детска градина „Червената шапчица“ а от друга са частните инвестиции за съфинансиране на проекти от различни европейски фондове.

Най-голям дял от получените средства от структурните и кохезионни фондове на ЕС и от държавния бюджет са реализирани проекти от Стратегическа цел 1: „Насърчаване на местната икономика, укрепване на местните конкурентни предимства и обновяване и модернизиране на градската среда“.

За постигането на Стратегическа цел 2: „Съхранение и развитие на човешкия капитал чрез осигуряване на достъп до качествени публични услуги“ е основната концентрация на средствата от общинския и държавния бюджет. За реализиране изцяло на общински проекти в сферата на образованието, социалните услуги,

спорта, културата и младежките дейности е привлечена безвъзмездна финансова помощ от фондовете на ЕС. Резултатите от Стратегическа цел 2. изразяват високата проектна активност на общинската администрация.

Фигура 18. Разпределение на финансовите ресурси по източници и по стратегически цели за 2023 г. (хил.лв.)

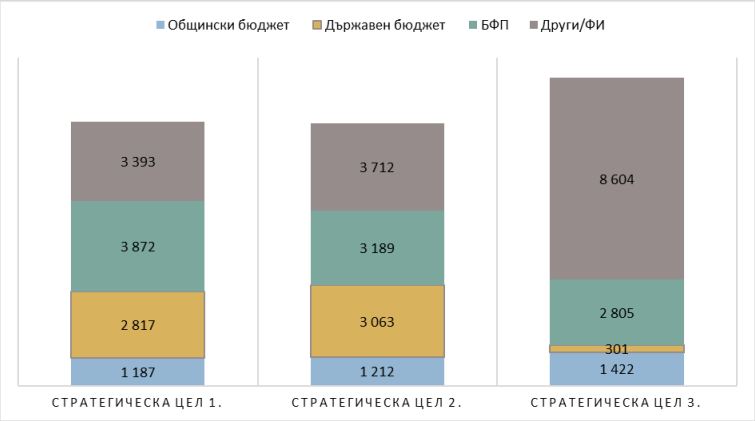

През 2023г. най-сериозен финансов ресурс от фондовете на ЕС е привлечен от частния бизнес по Стратегическа цел 3: „Балансирано и устойчиво развитие на територията, опазване на околната среда и превенция на екологични рискове“, вкл. и осигуреното съфинансиране от частните бенефициенти.

Реализират се много проекти за развитие на селското стопанство. Средствата от общинския бюджет са свързани с изграждане на инфраструктура за управление на отпадъците. Осигурен е значителен финансов ресурс от спечелени проекти по оперативните програми на ЕС, действащи до края на 2023г.: Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020; Оперативна програма „Околна среда“ 2014 – 2020, Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020, Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 – 2020, Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020, Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство, както и програмите за новия период: Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027, Програма „Храни и основно материално подпомагане“ 2021-2027, Национален план за възстановяване и устойчивост; Национални програми на: Предприятието за управление на дейностите за опазване на околната среда (ПУДООС), Програми на Министерство на образованието и науката и други.

Съответствие между разходите и очакваните ползи

Изпълнените проекти показват много добра резултатност в изпълнението на ПИРО, защото имат пълно съответствие със стратегическата рамка, като допринасят за постигане на целите и мерките. Изразходените финансови ресурси за реализация на ПИРО на Община Търговище за 2023г. са използвани целесъобразно, ефикасно и ефективно. Постигнатите резултати и високата степен на финансово изпълнение на стратегическите цели се основават на инициативността на местната власт и на последователно провежданата целенасочена политика за развитието на общината.

IV. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПИРО С РАЗМЕРА НА УСВОЕНИТЕ СРЕДСТВА ЗА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД И ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ТЯХНОТО ФИНАНСИРАНЕ

Стратегическата част на ПИРО на община Търговище съдържа 7 приоритета за развитие. В настоящият раздел е направен преглед на проектите по които има напредък през 2023 г.

ПРОЕКТИ ЗА ПОСТИГАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРИОРИТЕТ 1.

През 2023 г. са реализирани дейности/ проекти по следните мерки.

Мярка 1.1.1 **Подкрепа за предприятията за внедряване на иновативни и технологични продукти и услуги с висока добавена стойност с принос към икономическия растеж**

Отчетен напредък

Описание на изпълнението:

ПРОЕКТИ НА ЧАСТНИ БЕНЕФИЦИЕНТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ НПВУ

Процедура BG-RRP-3.005 Решения в областта на информационните и комуникационни технологии и киберсигурността в малките и средните предприятия

През 2023 г. са подписани 12 договора с частни бенефициенти по НПВУ, Процедура BG-RRP-3.005 Решения в областта на информационните и комуникационни технологии и киберсигурността в малките и средните предприятия с период на изпълнение 2023 – 2024г. Общата стойност на проектите е 4 006 149.00 лв., в т.ч. БФП – 2003074,50 лв. Инвестициите ще бъдат реализирани: гр. Търговище.

Процедура BG-RRP-3.004 Технологична модернизация

През 2023 г. са подписани 12 договора с частни бенефициенти по НПВУ, Процедура BG-RRP-3.004 Технологична модернизация с период на изпълнение 2023 – 2024г. Общата стойност на

проектите е 6 421 944.48 лв., в т.ч. БФП - 3 120 428,39 лв. Инвестициите ще бъдат реализирани в следните населени места: 7 проекта в гр. Търговище, и по 1 проект в с. Кралево, с. Дралфа, с. Руец, с. Стража, с. Ловец

Допълнени проекти в обхвата на мярката, които допринасят за постигане на Приоритет 1

ПРОЕКТИ НА ЧАСТНИ БЕНФИЦИЕНТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ПМДР 2014-2020

Процедура BG14MFOP001-5.021 Мерки за предлагане на пазара - сектор „Аквакултури“, ПМДР 2014-2020

⇒ През 2023г. приключва проект BG14MFOP001-5.021-0015-C01, гр. Търговище

Мярка 1.1.2 Изграждане на Индустриална зона Търговище

Отчетен напредък

Описание на изпълнението:

През 2023 г. продължава подготовката за създаването на индустриален парк. Целта е да бъде създаден индустриален парк, с обща площ не по-малко от 300 дка. Набелязани са терени, които са в близост до главния път София-Варна, до железопътна линия и с възможност за изграждане на необходимата техническа инфраструктура – захранване с електричество, ВиК и други. В края на 2023г. е внесен проект за осигуряване на финансиране по Програмата за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии, и за привличане на инвестиции по Плана за възстановяване и устойчивост.

Мярка 1.1.3 Насърчаване на форми на сътрудничество между професионалните гимназии и местния/регионалния бизнес за осигуряване на дуално обучение

Отчетен напредък

Описание на изпълнението:

Дуалните паралелки в професионалните гимназии за учебната 2023/2024 г. са 4 броя:

ПГ по Електротехника и строителство - 1 паралелка (2 х 0,5) от 2 професии - „Електротехник“, специалност „Електрически машини и апарати“ - 13 ученици и „Строителен техник“, специалност „Строителство и архитектура“ - 13 ученици;

ПГ по Земеделие - 2 паралелки (4 х 0,5) от 4 професии - „Техник на селскостопанска техника“, специалност „Механизация на селското стопанство“ - 13 ученици, „Техник-растениевъд“, специалност „Трайни насаждения“ - 13 ученици, „Спедитор-логистик“, специалност „Спедиция, транспортна и складова логистика“ - 13 ученици и „Оператор в дървообработването“, специалност „Производство на тапицирани изделия“ - 13 ученици;

ПТГ „Цар Симеон Велики“ - 1 паралелка от професия „Мехатроника“, специалност „Мехатроника“ - 26 ученици.

Мярка 1.1.4 **Изграждане, ремонт и рехабилитация на инфраструктурата в съществуващи промишлени/индустриални зони на гр. Търговище**

Отчетен напредък

Описание на изпълнението:

През 2023г. Община Търговище участва в подаването на Концепция за интегрирани териториални инвестиции № BG16FFPR003 2.001 0126 „Икономика и мобилност в интерес на хората“ с Водещ партньор/Кандидат Община Добрич и партньор Община Търговище е включен проект, който допринася за напредък по изпълнение на мярката.

Проект „Основен ремонт на промишлена обслужваща улица от ул. „Александър Стамболийски“ до хладилна база гр. Търговище

Дейностите, включени в проекта са:

- ⇒ Рехабилитация на промишлено обслужваща улица;
- ⇒ Ремонтиране на участък от обслужващата улица между кръстовището с ул. „Александър Стамболийски“ и друга улица без име в промишлената зона на града с обща дължина 500 м, ширина от 6 м с тротоари едностранно с ширина около 3 м
- ⇒ Изграждане на нови площи за паркиране;

Обща стойност на инвестициите: 1 400 000 лв.

Мярка 1.1.6 **Обновяване, развитие и социализиране на обекти на културно-историческото наследство**

Отчетен напредък

Описание на изпълнението:

МИСИОНИС

През 2023г. от общинския бюджет са осигурени 50 000 лв. за разкопки на късноантичния и средновековен град Мисионис.

ПРОЕКТИ ЗА ПОСТИГАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРИОРИТЕТ 2.

В Приоритет 2: „Обновяване и модернизиране на градската среда и инженерно-техническата инфраструктура“ са включени 11 мерки. При направената актуализация на Програмата за реализация на ПИРО с Решение №19 на Общинския съвет от 26.09.2023 г. с цел включване на нови мерки, дейности, проекти и източници на финансиране за устойчива градска мобилност, броят на мерките е оптимизиран, като някой от тях са обвързани в „Устойчива градска мобилност“.

През 2023 г. са реализирани дейности/ проекти по следните мерки.

Мярка 1.2.1. **Устойчива градска мобилност**

Мярка 2.1. Подобряване на достъпността и управление на устойчива градската мобилност

Отчетен напредък

Описание на изпълнението:

2.1.1. Проект за екологоосъобразна мобилност

В процес на изпълнение

През 2023 г. е разработен партньорски проект между общините Шумен и Търговище, за който е подписан АДБФП към датата на изготвяне на Годишния доклад.

Проект BG-RRP-8.013-0015-C01 „Устойчива градска мобилност в общините Шумен и Търговище“, с бенефициент Община Шумен

и партньор Община Търговище е финансиран по Процедура BG-RRP-8.013 Екологосъобразна мобилност, НПВУ.

Общата цел на проекта е развитие на устойчива градска мобилност в Търговище и Шумен от област Шумен, чрез изпълнението на ключови цели и мерки, заложени в интегрираните планове за развитие и в плановете за устойчива градска мобилност на общините-партньори, интегрирани в Интегрирана териториална стратегия за развитие на Североизточен регион.

За Търговище са предвидени следните дейности:

⇒ Изграждане на велоалеи в гр. Търговище: Велоалея на ул. „Цар Освободител“ в гр. Търговище в участъка между светофарното кръстовището с ул. „Трети март“.

Общ размер на инвестицията: Общата стойност на проекта е 10 129 810.55 лв., от които 1 974 448,08 лв. са за Община Търговище.

Източник на финансиране: Процедура BG-RRP-8.013 Екологосъобразна мобилност, НПВУ.

2.1.2. Разработване на План за управление на градската мобилност

През 2023г. е проектът е включен в подадената КИТИ BG16FFPR003-2.001-0106 „Устойчиво развитие на територията, обновяване и модернизиране на градската среда в град Търговище“ на Община Търговище. Конкретната цел е, чрез разработването на ПУГМ, да бъдат набелязани мерки, с които да се постигне устойчива градска транспортна система чрез обезпечаване на достъпа до работни места, намаляване на замърсяванията, парниковия ефект и консумацията на енергия.

Обща стойност на инвестициите 30 000 лв.

Източник на финансиране: ПРР 2021 - 2027

2.1.4. Подобряване на устойчивостта на градската и междуселищната мобилност

Генерален план за организация на движението на гр. Търговище

Изпълнен

През 2023г. е приета Актуализация на Генерален план за организация на движението на гр. Търговище

РЕАЛИЗИРАНИ ИНВЕСТИЦИИ В УЛИЧНА МРЕЖА, ГРАД ТЪРГОВИЩЕ

Изпълнен

През 2023 г. са извършени основни ремонти на следните улици:

- ул. „Юрий Гагарин“ в кв. Бряг;
- ул. „Кочо Честеменски“ в кв. Въбел;
- ул. „Боровец“ от ул. „Кюстенджа“ до ул. „Ген. Янков“;

Общ размер на инвестицията: 331 100 лв.

Източник на финансиране: общински и държавен бюджет

В Концепцията за интегрирани териториални инвестиции № BG16FFPR003 2.001 0126 „Икономика и мобилност в интерес на хората“ с Водещ партньор/Кандидат Община Добрич и партньор Община Търговище е включен проект „Основен ремонт на улица „Шипка, в гр. Търговище“. Предвижда се рехабилитация на участък от обслужваща улица., разположен между кръстовището с ул. „Г С Раковски“ и бул. „Митрополит Андрей“, с обща дължина около 55 м ширина на уличното платно 6 м тротоари двустранно с ширина около 3 м. Обща стойност на инвестициите: 800 000 лв.

2.1.6. Инвестиции в инфраструктура и оборудване, въвеждане на интелигентни транспортни системи и др. мерки за дигитализация на транспорта

Изпълнен

- 2023г. е изпълнено изграждане на светофарна уредба на кръстовищата на бул. „Трайко Китанчев“ с бул. „Сюрен“ и с ул. „Трети март“.

Общ размер на инвестицията: 44 508 лв.

Източник на финансиране: държавен бюджет

Мярка 2.2. Подобряване на свързаността на общината и създаване на функционални връзки

2.2.3. Рехабилитация на улична мрежа, вкл. обвързване със зелени пространства, алеи, тротоари и съпътстваща инфраструктура в малките населените места

Изпълнен

През 2023 г. са извършени ремонти на следните улици по населени места:

- с. Буховци - основен ремонт на ул. „Недко Станков“;
- с. Васил Левски - основен ремонт на ул. „Стефан Караджа“;
- с. Голямо Соколово - основен ремонт на ул. „Юрий Гагарин“;
- с. Дралфа - основен ремонт на ул. „Бояна“;
- с. Дългач - основен ремонт на ул. „Васил Кривлев“ - етап 1;
- с. Кралево - основен ремонт на ул. „Опълченска“;
- с. Кръшно - основен ремонт на ул. „Хаджи Димитър“;
- с. Лиляк - основен ремонт на ул. „Стара планина“;
- с. Макариополско –основен ремонт на ул. „Сливница“;
- с. Овчарово - основен ремонт на ул. „Скопие“;
- с. Преселец - основен ремонт на ул. „Спиридон Грамадов“;
- с. Разбойна - основен ремонт на ул. „Балкан“;
- с. Съединение - основен ремонт на ул. „Васил Левски“ - етап 1;
- с. Цветница - основен ремонт на ул. „Младост“;
- с. Черковна - основен ремонт на ул. „Ленин“;

Общ размер на инвестицията: 1 391 550 лв.

Източник на финансиране: общински и държавен бюджет

Мярка 1.2.2. **Облагородяване и обновяване на инфраструктурата в кварталите и междублоковите пространства на територията на гр. Търговище**

Отчетен напредък

Описание на изпълнението:

Ремонти на обслужващи улици

Изпълнен

През 2023г. са извършени основни ремонти на вътрешни обслужващи улици:

- ⇒ Кв. Запад-1 - м/у бл.№5 и бл.№6 и към бл.№26 и бл.№27;
- ⇒ Кв. „Запад – 2“ - към бл. № 49; към бл.№51 и бл.№52; от бл. №37 до IV ОУ „Иван Вазов“;
- ⇒ Кв. Запад-3 – към бл. №63; към бл. №67; към бл. №68; м/у бл.№66 и бл.№62;
- ⇒ В други квартали на град Търговище: пред бл. Стефан Караджа № 28-32 и пред бл. Царевец №1;

Общ размер на инвестицията: 921 600 лв.

Източник на финансиране: общински и държавен бюджет

Проект „Благоустрояване на околоблоково пространство в района на ул. „Скопие“ в гр. Търговище (зоната между битака и бл. 17)“

През 2023г. проектът е включен в КИТИ BG16FFPR003-2.001-0106 „Устойчиво развитие на територията, обновяване и модернизиране на градската среда в град Търговище“.

Предвидени са следните дейности: изграждане на две свързващи улици; места за паркиране; обслужващи алеи; осветление; озеленяване с цел облагородяване и обновяване на инфраструктурата в кварталите и околоблоковите пространства на територията на гр. Търговище за по-добра жизнена среда.

Обща стойност на инвестициите 2 400 000 лв.

Източник на финансиране: ПРР 2021 - 2027

Проект „Благоустрояване на кв. 188 УПИ I в гр. Търговище“

Облагородяване и обновяване на инфраструктурата в кварталите и междублокови пространства: изграждане на детска площадка, места за паркиране на леки автомобили, обслужващи алеи и озеленяване в жилищна зона между ул. „Хан Крум“ от запад, ул. „Граф Игнатиев“ от юг, ул. „Първи май“.

Обща стойност на инвестициите: 2 400 000 лв.

Проектът е включен в КИТИ № BG16FFPR003 2.001 0126 „Икономика и мобилност в интерес на хората“.

Проект „Благоустрояване на кв. 191 УПИ I в гр. Търговище“

Облагородяване и обновяване на инфраструктурата в кварталите и междублокови пространства: благоустрояване и оформяне на места за паркиране на леки автомобили, обслужващи алеи и озеленяване на терен, заключен между улиците „Паисий“ от северозапад, ул. „Трапезица“ от югозапад, ул. „Брегалница“ от югоизток и ул. „Кюстенджа“ от североизток.

Обща стойност на инвестициите: 4 500 000 лв.

Проектът е включен в КИТИ № BG16FFPR003 2.001 0126 „Икономика и мобилност в интерес на хората“.

Мярка 1.2.6. **Рехабилитация на водоснабдителната мрежа на територията на селата в общината и в кварталите на града**

Отчетен напредък

Описание на изпълнението:

Проект „Допълнително питейно-битово водоснабдяване“ с. Овчарово

В процес на изпълнение

През 2023 г. Община Търговище обяви обществена поръчка за избор на изпълнител за изграждането на каптаж и водопровод за допълнително питейно-битово водоснабдяване на село Овчарово, общ. Търговище.

Проектът на стойност 750 000 лв. и ще се реализира чрез Инвестиционна програма за общински проекти по Приложение №3 към чл. 107, ал. 13 от ЗДБРБ за 2024 г.

През периода 2021 – 2023 г. е разработено Регионално Прединвестиционно Проучване (РПИП) за обособената територия, обслужвана от новоконсолидирания ВиК оператор „Водоснабдяване и Канализация“ ООД-гр. Търговище. Финансирането е осигурено от Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ (ОПОС) чрез административен договор за безвъзмездна финансова помощ Д-34-120/14.11.2019 г. по процедура № BG16M1OP002-1.018 „Подпомагане на регионалното инвестиционно планиране на отрасъл ВиК – етап 2“. Периодът на изпълнение до 2029 г., включва проекти,

свързани с изграждане и реконструкция на ВиК системи за инвестиционни предложения за агломерации над 10 000 ЕЖ.

Бенефициент: „Водоснабдяване и Канализация“ ООД-гр. Търговище.

Размер на финансиране: 2 447 160 лв.

Източник на финансиране: Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ (ОПОС)

ПРОЕКТИ ЗА ПОСТИГАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРИОРИТЕТ 3.

В Приоритет 3: „Осигуряване на качествени административни услуги на местното население и бизнес“ са включени 6 мерки насочени към въвеждане на нови електронни услуги, разширяване дейността и услугите, предоставяни от общинските търговски дружества и предприятия (ремунипализация на публичните услуги); повишаване квалификацията и капацитета на служителите в общинската администрация и изборните лица (органите на местната власт и местното самоуправление); осъществяване на инициативи за междуобщинско сътрудничество и партньорство и взаимодействие с бизнеса и НПО; разкриване на „изнесени административни услуги“ в населените места извън общинския център; Дигитализация на общинските архиви.

През 2023 г. са реализирани дейности/ проекти по следните мерки.

Мярка 1.3.1 Въвеждане на нови електронни услуги

Отчетен напредък

Описание на изпълнението:

През 2023г. продължава работата на общинската администрация по обслужване на гражданите и бизнеса с предоставянето на електронни услуги. В ход е внедряването на услуга за автоматично уведомяване на гражданите за получаване на изготвени документи, заявени и заплатени от тях. През 2023г. са закупени със средства от общинския бюджет в размер на 37 000 лв. – хардуер и специализиран софтуер за автоматизирано връчване и нотификация на заявители на общински административни услуги в Община Търговище.

Мярка 1.3.2 **Разширяване дейността и услугите, предоставяни от общинските търговски дружества и предприятия (ремунипализация на публичните услуги)**

Отчетен напредък

Описание на изпълнението:

През периода се оптимизират разходите за ремонти. Продължихме практиката за възлагане на част от инфраструктурните ремонтни на общинските предприятия. Така разходите за труд спадат с 20-30%. Това отвори възможности средствата да бъдат пренасочени за обновяването на повече обекти в града и населените места. Реновирани бяха паркови пространства, пешеходни зони, детски площадки и други.

През 2023г. продължава закупуването на дълготрайни материални активи за ефективната работа на общинските предприятия:

ОП „БКС – Търговище“ –микробус фургон, опесъчаващо устройство, многофункционален автомобил за целогодишно поддържане пътната мрежа за ОП БКС гр. Търговище:

ОП „Обреди“, гр. Търговище - електрически генератор.

Общата стойност на инвестициите е 426 600 лв. осигурен от общинския и държавен бюджет.

Мярка 1.3.3 **Повишаване квалификацията и капацитета на служителите в общинската администрация и изборните лица (органите на местната власт и местното самоуправление)**

Отчетен напредък

Описание на изпълнението:

Проект BG16RFOP001-8.006-0025-C01 „Подкрепа за Община Търговище за ефективно и ефикасно изпълнение на Програма „Развитие на регионите“,

Изпълнен

През 2023 г. приключва изпълнението на проекта с бенефициент Община Търговище.

Във връзка с повишаване мобилността и ефективността на служителите в Община Търговище , ангажирани с подготовката и изпълнението на проекти са закупени и доставени 19 бр. преносими компютри; 5 бр. лазерни мултифункционални цветни устройства (скенер/копир/факс); 5 бр. цветни копирни машини; 4.) 5 броя черно-бели копирни устройства; 10 бр. настолни сканиращи устройства.

Обща стойност на проекта: 54 734,40 лв.

Източник на финансиране: ОПРР 2014-2020г.

Постигнати индикатори:

1. Закупени и/или доставени компютри (хардуер и софтуер) и/или ИТ оборудване - 44.00 броя

Проект BG05SFOP001-4.007-0017-C02 „Осигуряване функционирането на Областен информационен център Търговище

Изпълнен

През 2023г. приключва изпълнението на проекта по Процедура BG05SFOP001-4.007 Осигуряване функционирането на националната мрежа от областни информационни центрове 2022-2023, ОПДУ 2014-2020 с бенефициент Община Търговище. (2022-2023)

С реализацията на проект жителите на областта получават безплатна, актуална и навременна информация относно възможностите за финансова подкрепа чрез инструментите на ЕСИФ.

Обща стойност на проекта: 263 060,17 лв.

Източник на финансиране: ОПДУ 2014-2020

Мярка 1.3.4 **Осъществяване на инициативи за междуобщинско сътрудничество и партньорство и взаимодействие с бизнеса и НПО**

Отчетен напредък

Описание на изпълнението:

През 2023г. Община Търговище разработи и подаде 2 Концепции за Концепция за интегрирани териториални

инвестиции (КИТИ). В КИТИ BG16FFPR003-2.001-0106 „Устойчиво развитие на територията, обновяване и модернизиране на градската среда в град Търговище“ Община Търговище е водещ партньор/ кандидат в партньорство с „Общински пазари“ ЕООД; Регионален исторически музей; ТП на НАП – Търговище.

Община Търговище е партньор на Община Добрич – Водещ партньор/Кандидат в Концепцията за интегрирани териториални инвестиции № BG16FFPR003 2.001 0126 „Икономика и мобилност в интерес на хората“.

И двете Концепции са преминали успешно първия етап от оценка за административно съответствие за Североизточен регион (СИР) на основание Процедурните правила на регионалните съвети за развитие (РСР) за изпълнение на функциите им по чл. 19, ал. 1, т.3 от Закона за регионалното развитие /Процедурни правила за подбор на концепции за ИТИ/.

През 2023 г., съвместно с Патентното ведомство на Република България, Търговище стартира проекта „Европейска мрежа за автентичности“. Целта е да се подпомогне изграждането на европейска мрежа от градове, които да споделят добри практики, насочени към спазването на правата върху обекти на интелектуалната собственост, насърчаване закупуването на оригинални стоки и предотвратяване разпространението на фалшификати в търговската мрежа.

Мярка 1.3.6 Дигитализация на общинските архиви

Отчетен напредък

Описание на изпълнението:

През 2023г. са изготвени цифрови модели на регулационните планове на с. Баячево, с. Драгановец, с. Кралево на стойност 10 000 лв. с финансиране от общинския бюджет.

ПРОЕКТИ ЗА ПОСТИГАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРИОРИТЕТ 4.

В Приоритет 4 „Модернизиране и обновяване на образователната, здравната и социалната инфраструктура и подобряване качеството на предлаганите услуги“ са включени 4 мерки, насочени към осигуряване на адаптиран и съвременно

оборудван за целите на образователния процес сграден фонд; модернизация и обновяване на социалната инфраструктура и подобряване качеството на предоставяните социални услуги; подобряване качеството на здравните услуги на общинско ниво и модернизиране на здравната инфраструктура; мерки за развитие/внедряване на електронно здравеопазване на общинско ниво съобразно картираните нужди от МЗ и за развитие/внедряване на електронно образование на общинско ниво съобразно картираните нужди от МОН.

През 2023 г. са реализирани дейности/ проекти по следните мерки.

Мярка 2.4.1 **Осигуряване на адаптиран и съвременно оборудван за целите на образователния процес сграден фонд**

Отчетен напредък

Описание на изпълнението:

През 2023 г. са разработени и внесени за одобрение 6 проекта за финансиране от НПВУ, които са одобрени и са подписани Административни договори за БФП.

Проект BG-RRP-1.015-0216-C01 „Училищна STEM среда“

В процес на изпълнение

Бенефициент е Обединено училище „Христо Ботев“, с. Макариополско.

Проектът е на стойност 181 733,90 лв. (2024-2026) и е финансиран от НПВУ, Процедура BG-RRP-1.015 „Училищна STEM среда“

Проект BG-RRP-1.015-0144-C01 „Концепция за STEM среда“

В процес на изпълнение

Бенефициент е Основно училище „Христо Ботев“, с. Вардун.

Проектът е на стойност 181 800,00 лв. (2024г.) и е финансиран от НПВУ, Процедура BG-RRP-1.015 „Училищна STEM среда“

Проект BG-RRP-1.007-0006-C01 „Основен ремонт, реконструкция, основно обновяване и придобиване на цялостен обновен облик на Първо СУ „Свети Седмочисленици“, гр. Търговище“

В процес на изпълнение

Бенефициент е Община Търговище. Проектът е на стойност 4 422 447,88 лв. (2023-2025) с източник на финансиране: НПВУ, Процедура BG-RRP-1.007 „Модернизация на образователна среда“

Проект BG-RRP-1.007-0016-C01 „Основен ремонт, обновяване и модернизация на сградата на Трето ОУ „П. Р. Славейков“ – гр. Търговище

В процес на изпълнение

Бенефициент е Община Търговище. Проектът е на стойност 2 494 144 лв. (2023-2025) с източник на финансиране: НПВУ, Процедура BG-RRP-1.007 „Модернизация на образователна среда“

Проект BG-RRP-1.007-0005-C01 „Основен ремонт и внедряване на мерки за енергийна ефективност на Детска градина „Осми март“ в гр. Търговище

В процес на изпълнение

Бенефициент е Община Търговище. Проектът е на стойност 1 985 850 лв. (2023-2025) с източник на финансиране: НПВУ, Процедура BG-RRP-1.007 „Модернизация на образователна среда“

Проект BG-RRP-1.007-0015-C01 „Основен ремонт и внедряване на мерки за енергийна ефективност на Второ средно училище „Професор Никола Маринов“

В процес на изпълнение

Бенефициент е Община Търговище. Проектът е на стойност 4 261 187 лв. (2023-2025) с източник на финансиране: НПВУ, Процедура BG-RRP-1.007 „Модернизация на образователна среда“

Проект „Изграждане на нова сграда на Детска градина №5 „Червената шапчица“

В процес на изпълнение

През 2023 г. продължава изграждането на нова сграда на Детска градина №5 „Червената шапчица“ по Програмата за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища на Министерството на образованието и науката.

По проекта новата сграда ще разполага отново с четири просторни занимални като всяка от тях ще разполага с отделно обособен кът за хранене, санитарно помещение и спалня. В общите части са предвидени физкултурен салон, с какъвто старата сграда не разполагаше, зала за игри, зала за изобразителни дейности, зала за конструктивно-технически и битови дейности. В двора на детската градина всяка група ще има своя площадка за игра, но тук отново са предвидени съоръжения и придобивки, с които градината преди не разполагаше като спортна площадка и природен кът с опитна градина. Новата сграда ще отговаря на всички изисквания за една модерна детска градина и ще осигури спокойно и безопасно развитие на своите възпитаници в една съвременна образователна и игрова среда.

Източник на финансиране: кредит на Община Търговище.

СУ „Никола Симов“ гр. Търговище

Изпълнен

През 2023 г. са извършени ремонти за 300 000 лв. в Спортно училище „Никола Симов“. Дейностите включват подмяна на отоплителната инсталация, на вратите и дограмата на втория и третия етаж. Извършен е и ремонт на покрива.

Проектът се финансира по инвестиционната програма на Министерството на образованието и науката.

Капиталова програма на Община Търговище

Изпълнен

Със средства от капиталовата програма през 2023 г. са извършени ремонтни дейности и е закупувани материални активи за следните образователни заведения:

⇒ ДГ № 8 „Слънце“, гр. Търговище - Ремонт покрив и дворна канализация;

- ОП „Детско и ученическо хранене“ гр. Търговище - планетарен миксер - 2 бр., електрическа картофобелачка, конвектомат;

ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ПУДООС

Изпълнен

През 2023 г. е реализиран Проект „Открита класна стая“, Второ СУ „Проф. Никола Маринова“

ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ НА МОН

Изпълнен

През 2023г. продължи работата на училищата в общината по проекти, финансирани от Националните програми на Министерство на образованието и науката.

Общата стойност на проектите на училищата реализирани през годината е 1 970 572 лв.

ПЪРВО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“, ГР. ТЪРГОВИЩЕ

- НП „Ученически олимпиади и състезания“
- НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“
- НП „България - образователни маршрути“
- НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“
- НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“
- НП „Без свободен час“
- НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“
- НП „Диференцирано заплащане“
- НП „Заедно в изкуствата и спорта“

ВТОРО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ“ , ГР. ТЪРГОВИЩЕ

- НП „Без свободен час“

- ⇒ НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“
- ⇒ НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“ - електронен дневник"

ТРЕТО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „П.Р.СЛАВЕЙКОВ“, ГР.ТЪРГОВИЩЕ

- ⇒ НП „Без свободен час“ - Модул 1
- ⇒ НП „Оптимизация на училищната мрежа“, обезщетения на персонала
- ⇒ НП „Иновации в действие“
- ⇒ НП „Заедно в изкуствата и спорта“;
- ⇒ НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“ - хардуерно оборудване
- ⇒ НП „Средства за електронен дневник или електронни ресурси за училища, ЦПЛР и ЦСОП“
- ⇒ НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“ - интернет свързаност

ЧЕТВЪРТО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ИВАН ВАЗОВ“ , ГР.ТЪРГОВИЩЕ

- ⇒ НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“
- ⇒ НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“ - ел.дневник и интернет свързаност
- ⇒ НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“ – хардуерно оборудване, модул интерактивни дисплеи
- ⇒ НП „Без свободен час“, Модул „Без свободен час в училище“
- ⇒ НП „Заедно в изкуствата и спорта“
- ⇒ НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“

ПЪРВО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СВЕТИ СЕДМОЧИСЛЕНИЦИ“ , ГР. ТЪРГОВИЩЕ

- ⇒ НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“
- ⇒ НП „Ученически олимпиади и състезания“, Модул „Осигуряване на обучение на талантливи ученици за участие в олимпиади“
- ⇒ НП „Без свободен час“, Модул „Без свободен час в училище“

- НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“ - ел. дневник и интернет свързаност
- НП „Иновации в действие“
- НП „Заедно в изкуствата и спорта“
- НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“

ВТОРО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ПРОФЕСОР НИКОЛА МАРИНОВ“, ГР. ТЪРГОВИЩЕ

- НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“
- НП „Ученически олимпиади и състезания“
- НП „Без свободен час“
- НП „Иновации в действие“, Модул 1.2
- НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“ - Електронен дневник
- НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“ - Интернет свързаност
- НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“
- НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“
- НП „Заедно в изкуствата и спорта“

СПОРТНО УЧИЛИЩЕ „НИКОЛА СИМОВ“, ГР. ТЪРГОВИЩЕ

- НП „Иновации в действие“
- НП „Без свободен час“
- НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“
- НП „Заедно в изкуствата и спорта“
- НП „България - образователни маршрути“
- НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“, Модул 1-„Съвременна среда за качествено обучение по хуманитарни науки, изкуства и спорт“

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ЗЕМЕДЕЛИЕ , ГР. ТЪРГОВИЩЕ

- НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“
- НП „Диференцирано заплащане“

- ⇒ НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“
- ⇒ НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“
- ⇒ НП „На училище без отсъствия“, мярка „Без свободен час“, Модул 1
- ⇒ НП „Заедно в изкуствата и спорта“
- ⇒ НП „България - образователни маршрути“- модул 1
- ⇒ НП „България - образователни маршрути“- модул 2
- ⇒ НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И СТРОИТЕЛСТВО, ГР. ТЪРГОВИЩЕ

- ⇒ НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“ - средства за интернет и ел.дневник
- ⇒ НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“
- ⇒ НП „Иновации в действие“; Модул „Мобилност за популяризиране и мултиплициране на добри иновации м/у училищата“
- ⇒ НП „Заедно в изкуствата и спорта“
- ⇒ НП „България - образователни маршрути“

ПРОФЕСИОНАЛНА ТЕХНИЧЕСКА ГИМНАЗИЯ „ЦАР СИМЕОН ВЕЛИКИ“, ГР. ТЪРГОВИЩЕ

- ⇒ НП „Ученически олимпиади и състезания“
- ⇒ НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“
- ⇒ НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“
- ⇒ НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“
- ⇒ НП „Без свободен час“
- ⇒ НП „Професионално образование и обучение“
- ⇒ НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“
- ⇒ НП „Отново заедно“
- ⇒ НП „България - образователни маршрути“
- ⇒ НП „Заедно в изкуствата и спорта“

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ИКОНОМИЧЕСКА ИНФОРМАТИКА „ДЖОН АТАНАСОВ“, ГР. ТЪРГОВИЩЕ

- НП „Ученически олимпиади и състезания“
- НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“
- НП „Без свободен час“
- НП „Съвременна среда за качествено обучение по хуманитарни науки, изкуства и спорт“
- НП „Заедно в изкуствата и спорта“
- НП „Изучаване и съхраняване на традициите и историята на българската армия“

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТУРИЗЪМ И ХРАНИТЕЛНО-ВКУСОВИ ТЕХНОЛОГИИ „АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ“, ГР. ТЪРГОВИЩЕ

- НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“
- НП „Заедно в изкуствата и спорта“
- НП „Без свободен час“
- НП „Национална олимпиада по физика“
- НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“
- НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“

СПЕЦИАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА УЧЕНИЦИ С УВРЕДЕН СЛУХ „СВЕТИ ИВАН РИЛСКИ“, ГР. ТЪРГОВИЩЕ

- НП „Заедно в изкуствата и спорта“
- НП „Подкрепа на личностното развитие на учениците“
- НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“, Модул „Площадки за обучение по БДП“

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“, С.ВАРДУН, ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

- НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“ - модул 2 „Площадка за обучение по БДП“
- НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“ - ел. дневник и интернет свързаност

- НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“
- НП „Без свободен час“
- НП „Заедно в изкуствата и спорта“
- НП „Учебници, учебни комплекти и учебни помагала“

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Г.С.РАКОВСКИ“, С.ГОЛЯМО НОВО, ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

- НП „Без свободен час“, Модул 1
- НП „Оптимизация на училищната мрежа“, обезщетения на персонала
- НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“, Модул „Културните институции като образователна среда“
- НП „Заедно в изкуствата и спорта“ – 2 проекта
- НП „Средства за електронен дневник или електронни ресурси за училища, ЦПЛР и ЦСОП“
- НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“ - средства за интернет свързаност“

ОУ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“, С. ДРАГАНОВЕЦ, ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

- НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“
- НП „Средства за електронен дневник или електронни ресурси за училища, ЦПЛР и ЦСОП“

ОУ „СВ.СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“, С. ДРАЛФА, ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

- НП „Без свободен час“
- НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“
- НП „Средства за електронен дневник или електронни ресурси за училища, ЦПЛР и ЦСОП“
- НП „Заедно в изкуствата и спорта“
- НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“

ОБЕДИНЕНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“, с. МАКАРИОПОЛСКО, общ. ТЪРГОВИЩЕ

- НП „Без свободен час“

- ⇒ НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“

ОУ „П.ХИЛЕНДАРСКИ“, С. НАДАРЕВО, ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

- ⇒ НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“
- ⇒ НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“
- ⇒ НП „Учебници, учебни комплекти и учебни помагала“
- ⇒ НП „Без свободен час“
- ⇒ НП „Заедно в изкуствата и спорта“

ОУ „ОТЕЦ ПАИСИЙ“, С. ПОДГОРИЦА, ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

- ⇒ НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“
- ⇒ НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“ -електронен дневник
- ⇒ НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“ -интернет свързаност

Мярка 2.4.2 **Модернизация и обновяване на социалната инфраструктура и подобряване качеството на предоставяните социални услуги**

Отчетен напредък

Описание на изпълнението:

ИНВЕСТИЦИИ В СОЦИАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

Проект BG05M9OP001-2.019-0034-C02 „Готови за света“

Изпълнен

През 2023 г. приключва изпълнението на проекта, с който се продължи на процесът по деинституционализация на грижата за деца и осигуряване на качествена алтернативна грижа за деца и младежи в риск, вкл. с увреждания и техните семейства в община Търговище, гарантираща им живот в семейна среда и равен достъп до услуги за социално включване, чрез разкриване на 3 нови социални услуги: Дневен център за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства - капацитет 30 + 60; Преходно жилище за деца от 15 до 18 годишна възраст - капацитет - 8;

Наблюдавано жилище за младежи от 18 до 21 годишна възраст - капацитет 4; ДЦПДУТС се помещава на трети и четвърти етаж в сграда, намираща се в град Търговище, бул. „Александър Стамболийски“ №23.

В следствие от закриването на специализираните институции за деца, заложените дейности в проекта по разкриване на „Преходно жилище“ и „Наблюдавано жилище“ не бяха изпълнени, поради липса на целева група съгласно условията за кандидатстване. След сключване на допълнително споразумение към договора за БФП с УО ОПРЧР , одобрена за разкриване е услугата Център за работа с деца на улицата с капацитет 35 потребители, която да се предоставя в сградите на Преходно и Наблюдавано жилище.

Обща стойност на проекта: 537 190,50 лв.

Източник на финансиране: ОПРЧР 2014-2020г.

Постигнати индикатори:

1. Деца и младежи настанени в институции, обхванати в интервенции за деинституционализация - 40.00 бр.

2. Деца и младежи, получаващи социални и здравни услуги в общността, след извеждането им от институция - 40.00 бр.

Проект BG05M9OP001-2.090-0007-C03 „Центрове за грижа село Съединение“

Изпълнен

През 2023 г. приключва изпълнението на проекта по Процедура BG05M9OP001-2.090 Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги с бенефициент Община Търговище (2021 – 2023г.).

Разкриване и предоставяне на нов вид социални услуги - Център за грижи за лица с психични разстройства и Център за грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване, всеки с капацитет 15 лица.

Обща стойност на проекта: 519 360,57 лв.

Източник на финансиране: ОПРР 2014-2020г.

Постигнати индикатори:

1. Лица над 18 г. – 38 броя

2. Участници над 18 г., получаващи социални и здравни услуги в общността, след извеждането им от институция и от психиатрични болници – 38 броя

През периода са реализирани инвестиции за подобряване качеството на социалните услуги в община Търговище.

Нова зала за обучение по метода на Монтесори в Комплексът за здравно-социални услуги (КЗСУ)

Изпълнен

През 2023 г. е открита нова зала за обучение по метода на Монтесори в Комплексът за здравно-социални услуги (КЗСУ) в Търговище. Тя е оборудвана със средства от дарение от швейцарското сдружение „Вариант 5“. 17 000 лв. са вложени в закупуването на мебели и специализирани Монтесори материали и играчки. Заниманията в новата зала се водят от психолог, логопед и педагог от Комплекса. Всички те са преминали обучения и са сертифицирани за работа по този метод. За всяко дете се прилага индивидуален подход, в зависимост от потребностите.

ОМ „Социален патронаж“ - филиал Търговище

Изпълнен

През 2023 г. Община Търговище закупува нов лекотоварен автомобил за нуждите на Домашен социален патронаж и за предоставяне на услугата „Топъл обяд“ с финансиране от Фонд „Социална закрила“.

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ

Проект BG05M9OP001-6.004-0061-C01 „Патронажна грижа + в община Търговище“

Изпълнен

През 2023 г. приключва изпълнението на проекта по Процедура BG05M9OP001-6.004 Патронажна грижа + Компонент 2 с бенефициент Община Търговище (2022 – 2023г.). По проекта са предоставяни интегрирани социално-здравни услуги за лица с увреждания и лица в риск, във връзка с ограничаване

разпространението и преодоляване на последиците от COVID-19.

Обща стойност на проекта: 177 304,67 лв.

Източник на финансиране: ОПРЧР 2014-2020г.

Постигнати индикатори:

1. Заети лица, пряко изложени на риск от заразяване с COVID-19 – 56 броя

2. Участници., вкл. с увреждания в риск от заразяване с COVID-19 – 214 броя

3. Подкрепени участници, пряко изложени на риск от заразяване с COVID-19 със запазена заетост– 56 броя

4. Подкрепени участници, пряко изложени на риск от заразяване с COVID-19 – 214 броя

Проект BG05M9OP001-2.119-0044-C01 „Патронажна грижа + в община Търговище“

Изпълнен

През 2023 г. приключва изпълнението на проекта по Процедура BG05M9OP001-2.119 „Патронажна грижа +“ Компонент 3 с бенефициент Община Търговище (2022 – 2023г.). По проекта са предоставяни интегрирани социално-здравни услуги за лица с увреждания и лица в риск, във връзка с ограничаване разпространението и преодоляване на последиците от COVID-19.

Обща стойност на проекта: 129 547,26 лв.

Източник на финансиране: ОПРЧР 2014-2020г.

Постигнати индикатори:

1. Участници над 18 г., вкл. с увреждания, получаващи патронажна грижа – 118 броя;

2. Лица над 18 г. – 118 броя;

Проект BG05SFPR003-1.001-0183-C02 „Топъл обяд в община Търговище 2023-2025“

В процес на изпълнение

През 2023 г. започна изпълнението на проекта по Процедура BG05SFPR003-1.001 „Топъл обяд“, Програма „Храни и основно материално подпомагане“ 2021-2027. Дейностите по проекта са насочени към най-уязвимите групи лица. С осигуряване на топъл обяд ще се гарантира подкрепа за преодоляване на основните идентифицирани лишения от храна като целта е да се осигури здравословна, разнообразна и питателна храна за обяд на хора, които не са в състояние сами или с помощта на своите близки да си осигурят такава. Всеки работен ден ще се предоставя на потребителите прясно приготвена храна състояща се от супа, основно ястие и хляб и поне веднъж седмично десерт. Дейностите заложени за изпълнение по проекта са: определяне на целевите групи; приготвяне на топъл обяд; предоставяне на топъл обяд; реализиране на съпътстващи мерки.

Обща стойност на проекта: 863 846,40 лв. БФП

Източник на финансиране: Програма „Храни и основно материално подпомагане“ 2021-2027

Проект BG05SFPR002-2.001-0135-C01 „Грижа в дома - община Търговище“.

В процес на изпълнение

През 2023 г. се изпълнява проекта, финансиран по Процедура BG05SFPR002-2.001 Грижа в дом, ПРЧР 2021-2027г. с бенефициент Община Търговище.

Подкрепа в домашна среда за възрастни хора и лица с увреждания, зависими от грижа в общината. По проекта ще бъдат разширени възможностите за предоставяне на социални и интегрирани здравно – социални услуги в домашна среда. Предвидените дейности ще обхванат мин.190 лица - възрастни в невъзможност за самообслужване и хора с увреждания.

Услугите, включени в обхвата на проекта са:

1.Предоставяне на почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги по домовете и психологическа подкрепа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване и лица с увреждания

2.Доставка на храна, хранителни продукти и продукти от първа необходимост, както и осигуряване на транспорт на персонала, предоставящ услугите, от/до домовете на лицата.

3.Предоставяне на лицата от целевата група на информация относно превенция и профилактика на здравето и социално значими заболявания, включително консултации с диетолог и др. специалисти при необходимост.

Обща стойност на проекта: 1 522 886,10 лв.

Източник на финансиране: ПРЧР 2021-2027г.

Проект BG05M9OP001-2.004-0048-C06 „С грижа за теб”

Изпълнен

През 2023г. приключи проекта „С грижа за теб“, (2016 – 2023), насочен към деца и семейства от уязвимите групи. Услугите по проекта се предоставят в Комплекса за здравни и социални услуги в общността и са разпределени в два центъра: Център за ранна интервенция на деца с увреждания и Център за консултиране, подкрепа и здраве в семейството.

Обща стойност на проекта: 1 675 319,55 лв.

Източник на финансиране: ОПРЧР 2014-2020

Проект BG05SFPR002-2.002-0086-C01 „Укрепване на общинския капацитет в Община Търговище“

В процес на изпълнение

През 2023 г. започва изпълнението на проекта с бенефициент Община Търговище (2023 – 2025г.). по Процедура ,BG05SFPR002-2.002 „Укрепване на общинския капацитет“, ПРЧР 2021 - 2027

Проекта е насочен върху прилагането на интегрирани мерки свързани с осъществяването на отговорностите на Община Търговище по реда на ЗСУ, ЗХУ и ЗЛП. Реализацията на проекта ще обхване 50 лица от целевите групи и ще допринесе за безпроблемното въвеждане на реформите в областта на социалните услуги и личната помощ и ще ускори предоставянето на по-ефективна, ефикасна и качествена грижа на лицата от най-уязвимите групи от населението ни. По проекта ще се изпълнят дейности включващи: създаване на

фронт-офис, вкл.- извършване на СМР, доставка на оборудване и обзавеждане; наемане, обучение и супервизия на персонала за прилагане на мерките по ЗЛП, ЗХУ и ЗСУ на общинско ниво; изготвяне на анализи и проучвания от социални услуги, в т.ч.- относно потребностите от същите; планиране и анализиране предоставянето на социални и интегрирани-социално здравни услуги, вкл.-разработване на програми за качество; провеждане на разяснително-информационни кампании за предоставяне на личната помощ, социалните и интегрирани здравно-социални услуги, както и информираност на обществото на местно ниво относно възможностите за разрешаване на проблемите, свързани с липсата на достъпност за хората с увреждания. Изпълнението на дейностите по проекта ще осигури необходимата подкрепа и условия за повишаване на капацитета и експертизата на Община Търговище за упражняване правомощията и задълженията на местната власт, свързани с прилагането на ЗЛП, ЗХУ и ЗСУ и ще доведе до повишаване на ефективността и качеството на предоставяните услуги в общността за местните уязвими групи. Чрез укрепването на общинския капацитет в сферата, ще се подкрепят процесите по реформирането на системата на социалните услуги и ще се улесни преходът към новите механизми на местно ниво.

Обща стойност на проекта: 274 659,99 лв. БФП

Източник на финансиране: ОПРЧР 2021-2027г.

Мярка 2.4.3 **Подобряване качеството на здравните услуги на общинско ниво и модернизиране на здравната инфраструктура**

Отчетен напредък

Описание на изпълнението:

Ремонт, обновяване и оборудване на детски ясли

Изпълнен

През 2023г. са реализирани следните инвестиции в детските ясли:

⇒ ДЯ № 2 гр. Търговище: Доставка и монтаж соларни панели за топла вода, изработка и монтаж сенници, закупуване на стерилизатори;

⇒ ДЯ №3 гр. Търговище: доставка и монтаж соларни панели за топла вода, доставка и монтаж на комбинирани бойлери – 2 броя;
⇒ ДЯ №5 гр. Търговище: Изработка и монтаж сенници, доставка и монтаж на комбинирани бойлери – 2 броя;

ФОНД ИН ВИТРО

Изпълнен

През септември 2023 г. са отбелязани и 10 г. от функционирането на фонда. Продължава подпомагането на семейства с репродуктивни проблеми, които получат до 2500 лв. за изследвания и ин витро процедури. По 35 000 лв. на година са заложени в общинския бюджет за целта във всяка от годините от мандата.

Проект BG16RFOP001-4.001-0001-C03 „Подкрепа за развитие на системата за спешна медицинска помощ“[10]

В процес на изпълнение

Проектът е финансиран от ОПРР 2014-2020 г., Процедура BG16RFOP001-4.001 Регионална здравна инфраструктура с Бенефициент на проекта е Министерство на здравеопазването.

Проектът се осъществява на територията на цялата страна, като обхваща 237 обекта от системата на спешната медицинска помощ. Целта на проекта е да осигури качествен, равнопоставен и навременен достъп до услугите на СМП на гражданите на РБ и пребиваващи на нейната територия.

В обхвата на проекта е включен обект:

„Център за спешна медицинска помощ (ЦСМП), навес за линейки, дизел генератор и паркинг в ПИ с идентификатор по КККР 73626.508.158, гр. Търговище, Община Търговище“. Предвидено е извършване на строително-монтажни работи за нуждите на структурите на спешната помощ. Изпълнението на дейностите в ЦСМП – Търговище трябва да приключи до средата на 2024г.

[10] Източник: ИСУН И ЦАИС

ПРОЕКТИ ЗА ПОСТИГАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРИОРИТЕТ 5.

В Приоритет 5: „Съхранение и развитие на културата и традициите, на спорта и младежките дейности“ са включени 6 мерки за обновяване и модернизиране на спортната инфраструктура (реновиране на стадиони и спортни площадки/игрища); инициативи за подкрепа развитието на местни спортни клубове и млади спортни таланти; инициативи в подкрепа развитието на младежките дейности; ремонт и обновяване на сградата на Обединен детски комплекс; модернизиране и обновяване културната инфраструктура; инициативи за съхранение на нематериалното културно наследство.

През 2023 г. са реализирани дейности/ проекти по следните мерки.

Мярка 2.5.1 **Обновяване и модернизиране на спортната инфраструктура (реновиране на стадиони и спортни площадки/игрища)**

Отчетен напредък

Описание на изпълнението:

Проект „Спортна зала „Иван Ангелов“

В процес на изпълнение

През 2023г. е разработен инвестиционният проект, който включва цялостен ремонт, с мерки за енергийна ефективност и подмяна на инсталации; Разширяване на баскетболното игрище в залата; Обновяване на сервизни помещения и седалки в залата, достъпна среда и др. Изготвен е работен проект.

Проектът на стойност 3 500 000 лв. и ще се реализира чрез Инвестиционна програма за общински проекти по Приложение №3 към чл. 107, ал. 13 от ЗДБРБ за 2024 г.

Проект „Основен ремонт и обновяване на Работнически спортен комплекс гр. Търговище“

Предвижда се цялостен ремонт и мерки за енергийна ефективност на Спортния комплекс (59 000 кв. м.), който включва: Зала за баскетбол, волейбол, хандбал и тенис на корт; Футболно игрище; Лекоатлетическа писта; Кортова площадка за хандбал и тенис; Сауна.

Обща стойност на инвестициите 2,5 млн. лв.

Проектът е включен в разработената през 2023г. Концепция за интегрирани териториални инвестиции (КИТИ)

№BG16FFPR003-2.001-0106 „Устойчиво развитие на територията, обновяване и модернизиране на градската среда в град Търговище“ за финансиране от ПРР 2021 – 2027г.

Проект „Основен ремонт и обновяване на Спортен комплекс „Неделчо Камов“ – гр. Търговище“

Подмяна на дограми, хидро и топлоизолации; Ремонти на санитарни помещения; Достъпна архитектурна среда и др. мерки с цел постигане на подобрени условия за учебно-тренировъчна дейност, създаване на мотивация за спортно развитие, възможност за провеждане на повече масови спортни прояви, което ще доведе до популяризиране на спорта сред гражданите.

Обща стойност на инвестициите 2,4 млн. лв. Проектът е включен в разработената през 2023г. в Концепция за интегрирани териториални инвестиции (КИТИ) №BG16FFPR003-2.001-0106 „Устойчиво развитие на територията, обновяване и модернизиране на градската среда в град Търговище“ за финансиране от ПРР 2021 – 2027г.

Мярка 2.5.2 **Инициативи за подкрепа развитието на местни спортни клубове и млади спортни таланти**

Отчетен напредък

Описание на изпълнението:

Подпомагане на спортните клубове

Изпълнен

През 2023 г. от общинския бюджет са заделени 80 000 лв. за финансово подпомагане на дейността на спортните клубове. Средствата се разпределят по силата на Наредба за условията, реда и критериите за финансовото подпомагане на спортните клубове на територията на община Търговище. Осигурени са 125 000 лв. за ФК „Светкавица – Търговище“ и ФК „Светкавица – 2014 Търговище“.

Мярка 2.5.3 **Инициативи в подкрепа развитието на младежките дейности**

Отчетен напредък

Описание на изпълнението:

Проект BG-RRP-1.008-0002-C01 „Младежки център Търговище – място за ангажиране, свързване и овластяване на младите хора от община Търговище“

В процес на изпълнение

През 2023г. е разработен и внесен за финансиране проектът по Процедура BG-RRP-1.008 A1 Младежки центрове (в областни градове), НПВУ. Към датата на изготвяне на междинната оценка договорът е подписан на стойност 3 820 956,48 лв. БФП.

Изградената материална база на МЦ Търговище ще предоставя съвременни условия за настаняване (минимум 15 легла) и логистична и технологична възможност за провеждане на мероприятия от различен мащаб (вкл. зала с капацитет над 100 участника), адаптирани за младежи със специални нужди. Обхватът на професионалната дейност на МЦ е очертан съвместно с младежката организация на БЧК в община Търговище и ще се изпълнява в широко партньорство и сътрудничество с II СУ „Проф. Никола Маринов“ – Търговище, „Мебел стил“ ООД, ЕМУ АД и местната активна група по програма „Ромакт“.

Стипендии за даровити деца

През 2023г. от общинския бюджет са осигурени 25 000 лв. за стипендии по Наредбата за стимулиране на деца и младежи с изявени дарби.

Летен отдих.

Продължи утвърдената добра практика за стимулирането на децата с изявени дарби, чрез осигуряване на летен отдих в общинската почивна база в Балчик.

Училищна „ТЕЛЕРИК АКАДЕМИЯ“

През 2023г. продължи дейността си Детска академия по програмиране - Училищна „ТЕЛЕРИК АКАДЕМИЯ“. Сформирани са 2 групи в прогимназиален и гимназиален етап с ученици от различни училища в града, като обучението им се провежда в сградата на ЦПЛР-ОДК Търговище;

Мярка 2.5.4 **Ремонт и обновяване на сградата на Обединен детски комплекс**

Отчетен напредък

През 2023г. е извършен ремонт на Школа по изобразителни изкуства при ОДК-Търговище като е подменена дограмата и е извършен ремонт на покрива.

Мярка 2.5.5 **Модернизиране и обновяване културната инфраструктура**

Отчетен напредък

Описание на изпълнението:

Проект „Преустройство на сграда - бивша земеделска банка в изложбени зали“

В процес на изпълнение

Към септември 2023 г. е в ход актуализация на проекта за ремонт на Земеделската банка. Промените се съгласуват с Националния институт за недвижимо културно наследство. Изготвеният инвестиционен проект предвижда реставриране и експониране на сградата на бившата Земеделска банка в изложбени зали за изящни изкуства с възможност за многофункционално ползване за концертни, представителни мероприятия и др. Ще бъде осигурен достъп за хора с увреждания до всички нива и места.

Проектът е на стойност 4 500 000 лв. и е включен за финансиране от Инвестиционна програма за общински проекти по Приложение №3 към чл. 107, ал. 13 от ЗДБРБ за 2024 г.

Проект „Реставрация и консервация на Свещарова къща – Регионален исторически музей (РИМ) гр. Търговище“

В процес на изпълнение

Сградата на РИМ е архитектурно строителна недвижима културна ценност с категория „местно значение“. Предвижда се да бъдат извършени ремонт на покрив, изкърпване на мазилка, цялостно вътрешно и външно пребоядисване, външна хидроизолация, мълниезащитна и заземителна инсталация и др.

Обща стойност на инвестициите 1 млн. лв.

Проектът е включен в разработената през 2023г. Концепцията за интегрирани териториални инвестиции (КИТИ) №BG16FFPR003-2.001-0106 „Устойчиво развитие на територията, обновяване и модернизиране на градската среда в град Търговище“ за финансиране от ПРР 2021 – 2027г.

Проект BG-RRP-4.020-0246 „Основен ремонт и обновяване на Художествена галерия „Никола Маринов“ - гр. Търговище

В процес на изпълнение

В края на 2023г. е одобрен за финансиране е проектът на Община Търговище за обновяване на Художествена галерия „Никола Маринов“ по Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ).

Проектът предвижда цялостно саниране на ограждащите конструкции на галерията. Ще бъдат обновени покривното покритие, подовата настилка и окаченият таван. Предвижда се и подмяна на дограмата. Целта е да се осигури топлотехническата ефективност на сградата, да се спазят противопожарните норми за обекта, както и изискванията към температура и акустиката на помещението.

Стойността на проекта е 2,83 млн. лв. От тях 2,46 млн. лв. са безвъзмездна финансова помощ, а 378 хил. лв. – съфинансиране от Община Търговище.

ПРОЕКТИ ЗА ПОСТИГАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРИОРИТЕТ 6.

В Приоритет 6 „Интегрирано и устойчиво териториално развитие“ са включени 3 мерки за устойчиво използване на местните ресурси – земеделски земи и гори; насърчаване на биологичното земеделие; усвояване на нови терени и превръщането им в атрактивна част от градската среда.

През 2023 г. са реализирани дейности/ проекти по следните мерки.

Мярка 3.6.1 Устойчиво използване на местните ресурси – земеделски земи и гори

Отчетен напредък

Описание на изпълнението:

ПРОЕКТИ НА ЧАСТНИ БЕНЕФИЦИЕНТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ПРСР 2014-2020

Процедура BG06RDNP001-5.001 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 5.1 „Подкрепа за инвестиции в превантивни мерки, насочени към ограничаване на последствията от вероятни природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и катастрофични събития“ от мярка 5 „Възстановяване на селскостопански производствен потенциал и въвеждане на подходящи превантивни мерки“ от Програма за развитието на селските райони за периода 2014-2020 г.

- ⇒ Проект BG06RDNP001-5.001-0005-C02 в с. Алваново и с. Буйново за повишаване на нивото на биосигурност и недопускане на зараза на територията на животновъдните обекти. (2021 – 2023) – приключил.

Процедура BG06RDNP001-4.012 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.

В процес на изпълнение (2023 – 2025г.) са 13 проекта за развитие но животновъдството и растениевъдството в общината.

За закупуване на техника и оборудване за животновъдни ферми са проектите:

- ⇒ BG06RDNP001-4.012-0781-C01 гр. Търговище
- ⇒ BG06RDNP001-4.012-0726-C03 , с. Ралица
- ⇒ BG06RDNP001-4.012-1823-C03, с. Васил Левски

- ⇒ BG06RDNP001-4.012-0550-C02, с. Овчарово
- ⇒ BG06RDNP001-4.012-1557-C01, с. Здравец
- ⇒ BG06RDNP001-4.012-1104-C03, гр. Търговище

За закупуване на специализирана земеделска техника, оборудване и др. за развитие на растениевъдството и пчеларството са проектите:

- ⇒ BG06RDNP001-4.012-0508-C02, гр. Търговище
- ⇒ BG06RDNP001-4.012-0141-C01, с. Дралфа и с. Кръшно
- ⇒ BG06RDNP001-4.012-0271-C01, с. Кралево
- ⇒ BG06RDNP001-4.012-0117-C01, гр. Търговище
- ⇒ BG06RDNP001-4.012-0005-C02, с. Божурка
- ⇒ BG06RDNP001-4.012-1453-C01, с. Алваново
- ⇒ BG06RDNP001-4.012-1949-C02, с. Алваново

Процедура BG06RDNP001-4.009 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 4.1.2. „Инвестиции в земеделски стопанства“ по Тематичната подпрограма от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.

През 2023 г. продължи изпълнението на 4 проекта финансирани по процедурата за закупуване на стопански инвентар и подобряване механизацията при обработване на земята. (2022 – 2024г.)

- ⇒ BG06RDNP001-4.009-0273-C02, с. Осен;
- ⇒ BG06RDNP001-4.009-0224-C02, с. Овчарово;
- ⇒ BG06RDNP001-4.009-0281-C02, с. Ловец;
- ⇒ BG06RDNP001-4.009-0226-C03, с. Черковна и с. Търновца

Процедура BG06RDNP001-4.001 Процедура чрез подбор на проектни предложения № BG06RDNP001-4.001 по подмярка 4.2. „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ от Програма за развитие на селските райони 2014-2020г."

В процес на изпълнение е 1 проект за предприятие за преработка и съхранение на пчелен мед и пчелни продукти

- ⇒ BG06RDNP001-4.001-0337-C06, с. Алваново (2020 – 2024г.)

Процедура BG06RDNP001-4.002 Подмярка 4.1.2. „Инвестиции в земеделски стопанства по Тематична подпрограма за развитие на малки стопанства“

⇒ Приключило е изпълнението на проект BG06RDNP001-4.002-0216-C03, с. Овчарово (2021 – 2023г.)

Процедура BG06RDNP001-4.008 Целеви прием за земеделски стопани в сектор „Животновъдство“ по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи" от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 година

По процедурата са финансирани 6 проекта, от които 4 са приключили през 2023г. и 2 са в процес на изпълнение. (2022 – 2023/2024г.) Обект на инвестициите са машини и съоръжения за производство на фуражи за кравеферма, овцеферма, както и оборудване за производство на пчелни продукти.

⇒ BG06RDNP001-4.008-0301-C01, с. Макариополско
⇒ BG06RDNP001-4.008-0352-C03, с. Съединение
⇒ BG06RDNP001-4.008-0682-C03, с. Алваново
⇒ BG06RDNP001-4.008-0013-C02, с. Кралево
⇒ BG06RDNP001-4.008-0259-C03, с. Овчарово
⇒ BG06RDNP001-4.008-0210-C03, с. Ралица

Процедура BG06RDNP001-1.001 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 1.1. „Професионално обучение и придобиване на умения“ от мярка 1 „Трансфер на знания и действия за осведомяване от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.

В процес на реализация (2021 – 2025г.) са 3 проекта за повишаване на знанията и подобряване на уменията на земеделските и горските стопани чрез предоставяне на високо ниво на техническо и икономическо обучение и др. в които се включват земеделци от община Търговище:

⇒ BG06RDNP001-1.001-0036-C02, Бенефициент: Българска Агенция по безопасност на храните
⇒ BG06RDNP001-1.001-0023-C02, Бенефициент: Национална служба за съвети в земеделието
⇒ BG06RDNP001-1.001-0072-C02, Бенефициент „АН РЕСПЕКТ“ ЕООД в който са включени участници от гр. Търговище, с. Търновца, с. Вардун

Процедура BG06RDNP001-16.001 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 16.1. „Подкрепа за сформиране и функциониране на оперативни групи в рамките на ЕПИ“ по мярка

16 „Сътрудничество“ от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.

В процес на изпълнение (2022 – 2025г.) са 2 проекта:

- ⇒ BG06RDNP001-16.001-0038-C03, Бенефициент ДЗЗД ОПЕРАТИВНА ГРУПА ПЧЕЛА за разработване и внедряване в практиката на нови методи за повишаване на репродуктивните способности на пчелните семейства в с. Алваново
- ⇒ BG06RDNP001-16.004-0003-C01, Бенефициент Обединение за къса верига на доставки ВЕЛИКА ДЗЗД създаване на 24 хладилни пункта за директни продажби на предлаганите селскостопански продукти от къса верига на доставки „ВЕЛИКА“, гр. Търговище

Процедура BG06RDNP001-6.011 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от ПРСР 2014 - 2020 г.

- ⇒ През периода 2022 – 2027г. се реализират 4 проекта за стартова помощ в селата с. Братово, с. Баячево, с. Стража, гр. Търговище, с. Копрец.

Процедура BG06RDNP001-6.012 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от ПРСР 2014-2020 г.

През 2023 г. започна изпълнението на 12 проекта (2023 – 2028) за създаване на малки стопанства за отглеждане на трайни насаждения - ябълки, сливи, орехи, вишни, праскови, етерично - маслени насаждения от лавандула и люцерна, на зеленчуци - картофи, градински домати, градински краставици, градински пипер, домат оранжериен, пъпеши, по конвенционален метод.

Проектите ще се реализират с. Баячево, с. Буйново, с. Кралево, с. Ловец, с. Макариополско, с. Овчарово, с. Осен, с. Певец и гр. Търговище.

Мярка 3.6.2 Насърчаване на биологичното земеделие

Отчетен напредък

Описание на изпълнението:

ПРОЕКТИ НА ЧАСТНИ БЕНЕФИЦИЕНТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ПРСР 2014-2020

Процедура BG06RDNP001-4.012 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.

⇒ BG06RDNP001-4.012-0981-C03 в с. Съединение, с. Ралица за закупуване на земеделска техника и машини за обработка на биологични орехови насаждения, както и доставка на автоматизирана мобилна хладилна камера за интензивно охлаждане и съхранение на биологични орехи. (2023 – 2025г.)

Процедура BG06RDNP001-6.001 Процедура чрез подбор № BG06RDNP001-6.001 по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.

През 2023 г. продължава изпълнението на 17 малки проекта за млади земеделски стопани.

⇒ 15 проекта за създаване на насаждения и отглеждане по биологичен метод на трайни насаждения - череши, вишни, сливи, кайсии, зарзали, праскови, ябълки малини, в землищата на с. Братово, с. Голямо Соколово, с. Кралево, с. Надарево, с. Острец, с. Пайдушко, с. Певец, с. Руец, с. Цветница, с. Черковна, гр. Търговище.
⇒ 2 от проектите са за отглеждане на пчелни семейства по биологичен метод в с. Стража и с. Кралево.

Процедура BG06RDNP001-6.007 Процедура чрез подбор №BG06RDNP001-6.007 по подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.

В процес на изпълнение са 23 проекта за развитие на малки стопанства, както за прилагане на биологичен метод, така и на конвенционален метод при отглеждане. (2021 – 2025)

⇒ Биологичен метод при отглеждане на пчелни семейства и осъществяване на развитие, посредством

закупуване/собствена развъдна дейност на пчелни семейства се прилага в пчелини в с. Дългач, с. Здравец, с. Кралево, с. Кръшно, с. Ловец, с. Миладиновци, с. Надарево с. Стража, с. Съединение

⇒ По биологичен метод се отглеждат малини в с. Овчарово; орехи в с. Здравец.

⇒ По процедурата е финансирано създаване на нови насаждения за сливи в с. Александрово, с. Дългач, с. Овчарово, с. Пролаз, с. Търновца, с. Черковна и гр. Търговище и др.; череши – с. Бачево; лавандула с. Дългач и др.

Процедура BG06RDNP001-4.015 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.

През 2023г. са подписани договори за 2 големи проекта (2023 – 2025)

⇒ BG06RDNP001-4.015-0519-C01 с. Макариополско за изграждане и оборудване на предприятие за преработка на пчелни продукти

⇒ BG06RDNP001-4.015-0556-C01 с. Алваново за цех за преработка, съхранение и пакетаж на био плодове, зеленчуци и ядки

Допълнен **Проект „Благоустрояване на територията на кооперативния пазар в гр. Търговище“**

Проектът ще се реализира чрез Инвестиционната програма за общински проекти по Приложение №3 към чл. 107, ал. 3 от ЗДБРБ за 2024 г. За обекта има изготвен инвестиционен проект, в който е заложено изпълнение в четири етапа и включва: Промяна на предназначението на заварената сграда на покрития пазар в търговски комплекс с магазини и офиси; Благоустрояване на задънена улица и на контактната зона на имота на пазара за свързване с пешеходната зона на града; Премахване на стари сграда и разполагане на маси за търговия, зони за паркиране и др. Обща стойност на инвестициите е 5 500 000,00 млн. лв.

ПРОЕКТИ ЗА ПОСТИГАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРИОРИТЕТ 7.

В Приоритет 7 са включени 9 мерки за управление на отпадъчните води и повишаването на свързаността на населението с пречиствателни станции за отпадъчни води; оптимизация на системата за управление на отпадъците; почистване и корекция на деретата на реките в община Търговище; инвестиции в зелена инфраструктура и кръгова икономика, вкл. като ПЧП или частни инвестиции; подобряване на енергийната ефективност и ефективността на сградните инсталации на обществените и административни сгради; въвеждане на мерки за ЕЕ в жилищни сгради; изграждане на инфраструктура за електрически автомобили; повишаване използването на ВЕИ; изготвяне на планове за управление на защитените местности в общината.

През 2023 г. са реализирани дейности/ проекти по следните мерки.

Мярка 3.7.2 Оптимизация на системата за управление на отпадъците

Отчетен напредък

Описание на изпълнението:

Дейностите по поддържане чистотата на териториите за обществено ползване, сметосъбиране и сметоизвозване, както и експлоатацията на Регионално депо за неопасни твърди битови отпадъци се осъществяват от общинска фирма „БКС- Търговище“ ЕООД .

Програма за управление на отпадъците на община Търговище за периода 2021– 2028 г.

Изпълнен

Разработена е нова Програма за управление на отпадъците на община Търговище за периода 2021– 2028 г., приета с Решение №7 по Протокол №47 от 26.01.2023 г.

Разширяване на системата за разделно събиране на битови отпадъци

Изпълнен

През 2023г. Община Търговище продължи разширяването на системата за разделно събиране на битови отпадъци чрез внедряване на система за разделно събиране на текстил, като техният брой наброява 12, а събраните количества текстил през годината са 69,5 тона.

През периода са реализирани инвестиции за закупуване на контейнери за събиране на битовите отпадъци от домакинствата: през 2023 г. са закупени контейнери (4 куб. м).

За оптимизация на работния процес на ОП „БКС – Търговище“ по управление на отпадъците през 2023 г. е закупен сметосъбиращ автомобил за ОП „БКС – Търговище“.

Изграждане на нова клетка на Регионалното депо за неопасни битови отпадъци (С. Пайдушко в ПИ000044 от землището на с. Пайдушко, община Търговище)

В процес на изпълнение

През 2023г. продължава изграждането на втора клетка на Регионалното депо за битови отпадъци в с. Пайдушко. (С. Пайдушко в ПИ000044 от землището на с. Пайдушко, община Търговище) Основната клетка е с площ от 30 дка.

Към 2023г. се работи по изолация на тялото на клетка специално фолио, след което предстои полагане на дренажи за отичане на отпадните води към басейна за инфилтрати. Готов е технологичният път, по който ще минават камионите. Довършват се отводнителните канавки. Работи се по ремонти на вече съществуващи сгради, като гараж, адм. сграда и покрит кантар. Работата продължава и към момента.

Мярка 3.7.4 **Инвестиции в зелена инфраструктура и кръгова икономика, вкл. като ПЧП или частни инвестиции**

Отчетен напредък

Реализирането на зелена инфраструктура е компонент от реализиране проекти на общинската администрация и частни инвестиции. За да се избегне дублиране както в технически, така и във финансов аспект не се отчитат в обхвата на мярката.

Поради липса в ПИРО на мярка за подобряване енергийната ефективност на обекти на бизнеса, към тази мярка са отнесени изпълнението проекти с финансиране от ЕС.

ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ОПИК 2014-2020

През периода 2022 – 2023 г. са реализирани 4 проекта на частни бенефициенти по Процедура BG16RFOP002-6.002

„Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност“:

- ⇒ Проект BG16RFOP002-6.002-0080-C02 в гр. Търговище
- ⇒ Проект BG16RFOP002-6.002-0099-C01 в гр. Търговище
- ⇒ Проект BG16RFOP002-6.002-0465-C01 в с. Руец
- ⇒ Проект BG16RFOP002-6.002-0177-C01 в с. Ловец

Мярка 3.7.5 Подобряване на енергийната ефективност и ефективността на сградните инсталации на обществените и административни сгради

Отчетен напредък

Реализирането на проекти за саниране и въвеждане на мерки за енергийна ефективност за сградите са съотнесени към съответните тематични мерки.

През 2023г. в концепцията за ИТИ „Устойчиво развитие на територията, обновяване и модернизация на градската среда в град Търговище“ включена сградата на ТД НАП – Офис Търговище за подобряване енергийната ефективност.

Мярка 3.7.6 Въвеждане на мерки за ЕЕ в жилищни сгради

Отчетен напредък

През 2023 г. Община Търговище подаде проектни предложения за саниране на 67 блока на обща стойност 97 208 400, 95 лв. процедура BG-RRP-4.023 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд – Етап I“ към НПВУ.

В администрацията е създадена много добра организация и са сформирани няколко екипа, които отговарят за координацията със сдруженията на собствениците и им оказват подкрепа при подготовка на документите за кандидатстване.

Големият интерес към програмата от цялата страна и недостатъчния финансов ресурс за реализиране на всички подадени предложения са основна причина за одобряване на 16 проекта за финансиране. Важно е да се подчертае, че няма нито едно отхвърлено проектно предложение и в списъка с резервни проекти са включени останалите 51 проекта, които успешно са преминали оценяването, на за които не достига финансиране.

Предстои реализация на следните 16 проекта:

- Проект BG-RRP-4.023-0205 Енергийно обновяване на многофамилна жилищна сграда в СС гр. Търговище, кв. „Запад“, бл.54
- Проект BG-RRP-4.023-0269 Енергийно обновяване на многофамилна жилищна сграда в гр. Търговище, кв. „Запад“ 2, блок 45
- Проект BG-RRP-4.023-0456 Енергийно обновяване на жилищна сграда в град Търговище, кв. „Запад“, бл.52
- Проект BG-RRP-4.023-0524 Енергийно обновяване на многофамилна жилищна сграда в гр. Търговище, кв. „Запад“, бл.36
- Проект BG-RRP-4.023-0627 Енергийно обновяване на многофамилна жилищна сграда „Кюстенджа“ 65, гр. Търговище, А,Б,В,Г,Д
- Проект BG-RRP-4.023-1249 Енергийно обновяване на многофамилна жилищна сграда в гр. Търговище ,ул. „Лилия“ №8,вх.А,вх.Б
- Проект BG-RRP-4.023-1335 Енергийно обновяване на многофамилна жилищна сграда в гр. Търговище, ул. „Г. С. Раковски“ №48,50 и 52, вх. А,Б,В,Г
- Проект BG-RRP-4.023-0235 Енергийно обновяване на жилищна сграда в гр. Търговище, ул. „Цар Освободител“ №7
- Проект BG-RRP-4.023-0416 Енергийно обновяване на многофамилна жилищна сграда в гр. Търговище, бул. „Митрополит Андрей“ №1
- Проект BG-RRP-4.023-1960 Енергийно обновяване на жилищна сграда в град Търговище, ул. „Никифор Богданов“ №4 и №6
- Проект BG-RRP-4.023-0856 Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд -етап I на СС „гр. Търговище, ул. „Антим“ I №3, вх. А и Б
- Проект BG-RRP-4.023-0391 Енергийно обновяване на многофамилна жилищна сграда в гр. Търговище, ул. „Александър Стамболийски", бл.1
- Проект BG-RRP-4.023-0770 Енергийно обновяване на многофамилна жилищна сграда „Белия гълъб“ в гр. Търговище, ул. „Пирин“ 12
- Проект BG-RRP-4.023-0870 Енергийно обновяване на жилищна сграда в град Търговище, ул. „Граф Игнатиев“ №7

- ⇒ Проект BG-RRP-4.023-0929 Енергийно обновяване на многофамилна жилищна сграда в гр. Търговище, бул. „Митрополит Андрей“ №81
- ⇒ Проект BG-RRP-4.023-1296 Енергийно обновяване на многофамилна жилищна сграда в гр. Търговище, ж.к. „Изток“ бл.6 и бл.7

Общата стойност на одобрената 100% безвъзмездна финансова помощ е 29 553 255,57 лв. от НПВУ

Мярка 3.7.8 Повишаване използването на ВЕИ

Отчетен напредък

ПРОЕКТИ НА ЧАСТНИ БЕНЕФИЦИЕНТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ НПВУ

През 2023 г. са подписани 6 договора с частни бенефициенти по НПВУ, Процедура BG-RRP-3.006 Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията с период на изпълнение 2023 – 2025г.

Общата стойност на проектите е 4 006 149.00 лв., в т.ч. БФП - 2 003 074.50 лв.

Инвестициите ще бъдат реализирани:

- ⇒ Проект BG-RRP-3.006-0261-C01, гр. Търговище за изграждане на 50 kW фотоволтаична инсталация, в комбинация с 61,44 kWh батерия за съхранение на енергията.
- ⇒ Проект BG-RRP-3.006-0406-C01, с. Стража за изграждане на фотоволтаична система с инсталирана мощност 500 kW за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия - батерии.
- ⇒ Проект BG-RRP-3.006-0122-C01, гр. Търговище за изграждането на фотоволтаична централа с батерии за локално съхранение на енергията с големина 56,7 kWp.
- ⇒ Проект BG-RRP-3.006-0258-C01, с. Руец за изграждане на фотоволтаична система с инсталирана мощност 100 kW за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия - батерии.
- ⇒ Проект BG-RRP-3.006-0068-C01, с.Руец -за изграждане на фотоволтаична система с инсталирана мощност 300 kW за

собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия - батерии.

⇒ Проект BG-RRP-3.006-0191-C01, с.Ловец за изграждане на фотоволтаична система с инсталирана мощност 400 kW за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия - батерии.

ПРОЕКТИ НА ЧАСТНИ БЕНЕФИЦИЕНТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ПРСР 2014-2020

През 2023 г. са подписани 4 договора за безвъзмездна финансова помощ по Процедура BG06RDNP001-4.015 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. Общата стойност на инвестициите е 3 838 964,43 лв., вкл. съфинансирането на бенефициентите.

В проектите е предвидено изграждане на фотоволтаични инсталация/централа към предприятията, както и разширяване на производството с нови продукти в резултат на оптимизация на разходите за електроенергия.

⇒ BG06RDNP001-4.015-0532-C01, с. Васил Левски за изграждане на фотоволтаична инсталация към предприятие за производство на комбинирани фуражи;

⇒ BG06RDNP001-4.015-0548-C02, гр. Търговище за изграждане на фотоволтаична централа и закупуване на оборудване за нова линия за производство на пастет;

⇒ BG06RDNP001-4.015-0185-C01, с. Давидово, за изграждането на фотоволтаична централа с изходяща максимална променливо токова мощност от 100 kW.

⇒ BG06RDNP001-4.015-0443-C02, с. Алваново, за изграждане на складова и спомагателна сграда (II етап), автономна ФЕЦ с мощност 100 kWp за собствено потребление и закупуване на технологично оборудване, лабораторно оборудване и вътрешнозаводски транспорт за предприятие за производство на пчелен мед

През 2023 г. започва изпълнението на 2 договора по Процедура BG06RDNP001-4.012 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски

стопанства“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.

Общата стойност на инвестициите е 1 946 594 лв., вкл. това на бенефициентите.

- ⇒ BG06RDNP001-4.012-1665-C03, с. Подгорица за изграждане и оборудване на животновъдна ферма и монтиране на фотоволтаична система
- ⇒ BG06RDNP001-4.012-1435-C02, с. Васил Левски, за Изграждане на фотоволтаична система и закупуване на оборудване за животновъдна ферма.

V. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Въпреки трудностите и предизвикателствата, породени от продължаващата пандемия, политическата, финансова и икономическа нестабилност, е реализиран напредък в изпълнението на плана. Финансирането на повечето проекти и дейности през отчетната година е от европейските фондове, Оперативните програми за предходния период 2014-2020 г., държавния и общинския бюджети.

Политиката за местно развитие на Община Търговище през периода 2021-2027г. да продължи да се провежда в съответствие с националните и регионални цели и приоритети за развитието в България и с целите на кохезионната политика на ЕС за периода 2021-2027 г. и да допринася в максимална степен към цел на политиката 5 „Европа по близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони и на местните инициативи“. Това условие е залегнало в основата на разработения ПИРО, който е със 7-годишен период на действие.

Препоръчва се настоящата структура на доклада да бъде продължена и в следващите години, за да може по-лесно да се проследява напредъка на ПИРО. В същото време единната структура ще подпомогне по-качественото, лесно и пълно разработване на предстоящите междинна и окончателна оценка на ПИРО.

В резултат на проведения годишен преглед за напредъка в изпълнението на Плана за интегрирано за развитие на община Търговище 2021-2027 г. и подобряване качеството, реалистичността и изпълнимостта на документа имаме следните препоръки:

Препоръчително е да се извърши актуализация на стратегическата част на ПИРО – Програмата за реализация, в съответствие с разпоредбите на ЗРР и с цел включване на възможности за финансиране в съответствие с одобрени от Европейската

комисия следните програми: Национален план за възстановяване и устойчивост на Република България; Програма за развитие на регионите 2021-2027г.; Програма за развитие на човешките ресурси 2021-2027г.; Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“; Програмите за трансгранично сътрудничество; Програма „Образование“ 2021-2027 г.; Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027 г.; Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.; Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ (ПНИИДИТ); Програма „Храни и основно материално подпомагане“ 2021-2027 г.

Да се разработи Приложение 1А Индикативен списък на важни за общината проекти, при условията на Методически указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г. на Министерство на регионалното развитие и благоустройство (МРРБ): Условието за включване на конкретни проектни идеи по дадена мярка в Приложение №1А е общината съвместно с партньорите да са преценили, че (1) съответният проект е от особена важност за развитието на общината и следва да бъде реализиран приоритетно и (2) съответният проект да има известна степен на проектна готовност. В тази връзка е възможно на етапа на изготвяне на ПИРО общината да няма готовност със списък съгласно Приложение №1А, а той да бъде добавен по-късно, при актуализация на програмата за реализация на плана. Включените в списъка проекти следва да бъдат тясно обвързани с ключовите приоритети за развитие, а в програмата за реализация да бъде обоснован приносът им към тях. Списъкът с проекти може да бъде актуализиран, като нови проекти се включват при спазване на принципа на партньорство чрез съответните мерки от комуникационната стратегия.

Да се предприемат корективни действия в Матрицата на индикаторите (Приложение №3), които да се съобразят както с промяната на стратегическата рамка, така и с Приложение 3а – Списък на общите индикатори в областта на регионалната политика и за постигане на растеж и заетост чрез ЕСИФ за периода 2021-2027 г. (Съгласно проекта на Регламент за ЕФРР за периода 2021-2027).

Изведените препоръки няма задължителен характер.